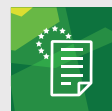


Erityiskertomus

Rahoitusoikaisut koheesiopolitiikassa

Monimutkainen kehys ja tähän mennessä vain
yksi komission tekemä päätös



EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

Sisällys

	Kohta
Tiivistelmä	I–IV
Johdanto	01–12
Koheesiopolitiikka	01–02
Rahoitusoikaisut koheesiopolitiikassa	03–09
Tehtävät ja vastualueet tutkitulla alueella	10–12
Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa	13–17
Huomautukset	18–77
Komission on vaikeaa tehdä rahoitusoikaisuja monimutkaisen säädöskehityksen vuoksi	18–30
Rahoitusoikaisujen tarkoituksena ei ole pelkästään EU:n menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden varmistaminen	19–20
Rahoitusoikaisumenettelylle ei ole asetettu määräaikoja	21–24
Komission pakollisiin nettomääräisiin rahoitusoikaisuihin sovellettava menettely on monimutkainen ja siihen liittyy rajoituksia	25–26
Vuosien 2021–2027 säädöskehityksessä ei ole havaittavissa merkittävää parannusta edelliseen kauteen verrattuna	27–30
Komissio teki itse ainoastaan yhden rahoitusoikaisupäätöksen ja ehdotti, että jäsenvaltiot tekevät rahoitusoikaisuja	31–65
Jäsenvaltiot tekivät rahoitusoikaisuja komission tarkastusten ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastushavaintojen perusteella	32–33
Puutteita komission tarkastushavaintojensa perusteella tekemässä rahoitusoikaisujen arvioinnissa ja soveltamisessa	34–41
Komissio ei tehnyt rahoitusoikaisuja tilintarkastustuomioistuimen tarkastushavaintojen perusteella, vaan pyysi jäsenvaltioita tekemään rahoitusoikaisut	42–46
Odotettuja tuloksia ei saavutettu pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja koskevilla vuosien 2014–2020 säännöksillä, sellaisina kuin komissio niitä sovelsi	47–65

Komission raportointi rahoitusoikaisujen täytäntöönpanosta ei ole tarpeeksi luotettavaa 66–77

Oikaisujen kokonaismäärää ei ilmoiteta, eivätkä ilmoitetut määrät ole tarpeeksi luotettavia 67–70

Jäsenvaltiot eivät aina raportoineet asianmukaisesti tarkastusviranomaisten tekemien tarkastusten perusteella tehdyistä rahoitusoikaisuista 71–72

Arvioidut tulevat oikaisut eivät kuvasta komission kykyä tunnistaa ja oikaista koheesiomenoihin liittyviä virheitä 73–77

Johtopäätökset ja suositukset 78–89

Liitteet

Liite I – Komission toteuttamaan rahoitusoikaisuun johtavan prosessin aikataulu yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 mukaisesti

Liite II – Lakisääteiset edellytykset pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen soveltamiselle hallinto- ja valvontajärjestelmien vakavien puutteiden vuoksi

Liite III – Arvioitujen tulevien oikaisujen vertailu toteutuneisiin rahoitusoikaisuihin toimenpideohjelmassa, joiden jäännösvirhetaso on yli 2 prosenttia

Lyhenteet

Sanasto

Komission vastaukset

Tarkastuksen eteneminen

Tarkastustiimi

Tiivistelmä

I Koheesiopolitiikkaa toteutetaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, mikä tarkoittaa, että jäsenvaltiot ja Euroopan komissio ovat yhdessä vastuussa EU:n talousarvion suojaamisesta. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että menoissa, joita ne esittävät korvattaviksi EU:n talousarviosta, ei ole olennaisia virheitä. Komissio voi periä jäsenvaltioilta takaisin EU:n varoja, jotka on maksettu aiheettomasti. Komissio on viime kädessä vastuussa Euroopan parlamentille ja neuvostolle menojen sääntöjenmukaisuudesta vuotuisen talousarviota koskevan vastuuvapausmenettelyn kautta. Jotta sääntöjenvastaiset menot voitaisiin sulkea EU:n rahoituksen ulkopuolelle, sekä jäsenvaltioiden että komission on tarvittaessa tehtävä rahoitusoikaisuja.

II Tilintarkastustuomioistuin tutki, onko koheesiopolitiikan rahoitusoikaisuihin sovellettava lähestymistapa hyvin suunniteltu ja onko komissio hyödyntänyt rahoitusoikaisuja vaikuttavasti EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi. Tarkastuksessa arvioitiin vuosien 2014–2020 ja 2021–2027 säädöskehyskiä sekä rahoitusoikaisujen soveltamista ja niistä raportointia kaudella 2014–2020.

III Tilintarkastustuomioistuin toteaa kaiken kaikkiaan, että komissio havaitsi sääntöjenvastaisuuksia ja puutteita hallinto- ja valvontajärjestelmissä ja ehdotti rahoitusoikaisuja, jotka jäsenvaltiot tekivät. Komissio kuitenkin hyväksyi vasta yli kymmenen vuotta myöhemmin, syyskuussa 2025, ensimmäisen kautta 2014–2020 koskevan pakollista nettomääräistä rahoitusoikaisua koskevan päätöksensä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että useat tekijät rajoittavat komission mahdollisuuksia tehdä rahoitusoikaisuja. Tällaisia ovat erityisesti seuraavat:

- o rahoitusoikaisumekanismin säädöskehys on monimutkainen eikä siinä ole määriteltä tarkkoja määräaikoja. Lisäksi edellytys, että sääntöjenvastaisuuden on johduttava talouden toimijasta, rajaa EU:n talousarvion toteuttamisesta vastaavat ohjelmaviranomaiset tässä roolissaan vaatimuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Tämä tarkoittaa, että silloin, kun riski EU:n talousarviolle on suurin – eli kun ohjelmaviranomainen ei pysty varmistamaan hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokasta toimintaa – komissio ei voi pelkästään tämän perusteella tehdä pakollista nettomääräistä rahoitusoikaisua
- o vuosille 2021–2027 vahvistettu säädöskehys ei paranna merkittävästi säännöksiä verrattuna vuosien 2014–2020 kauteen

- o joissakin tapauksissa komissio määrittä ehdotetut oikaisut määrällisesti virheellisesti ja poikkesi EU:n lainsäädännön säännöksistä rajoittamalla kansallisten viranomaisten tulevien tarkastusten laajuutta
- o joissakin tapauksissa rahoitusoikaisumenettelyjen aloittaminen viivästyi ja sen kesto pidentyi lopullisen tarkastuskertomuksen jälkeen tarvittun lisävarmennuksen ja aikaa vievien jatkotoimien vuoksi, joiden tavoitteena oli komission ja jäsenvaltioiden yhteisymmärrys rahoitusoikaisujen määrästä
- o vastatessaan tiettyihin tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksiin komissio reagoi liian hitaasti tilintarkastustuomioistuimen havaintoihin
- o joissain tapauksissa komissio oli tarkistanut lopullisia tarkastushavaintojaan ilman riittäviä perusteluja, ja toisissa taas tilintarkastustuomioistuin oli yksilöinyt mitattavia havaintoja, joiden osalta komissio ei kuitenkaan ryhtynyt toimiin
- o komissio ei määritellyt vakavien puutteiden arviointikriteerejä eikä keskeisten vaatimusten luokkia riittävän selvästi, jotta voitaisiin varmistaa objektiivinen arviointi. Useissa tapauksissa komissio ei tehnyt pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja, vaikka lakisääteiset perusteet täyttyivät. Silloin, kun se käynnisti pakollisten, jäsenvaltioiden saamaan rahoitukseen vaikuttavan nettomääräisten rahoitusoikaisujen menettelyn, se teki niin yli kolme vuotta lakisääteisten perusteiden täyttymisen jälkeen, ja ehdotti vaadittuja pienempiä rahoitusoikaisuja
- o komissio raportoi jäsenvaltioiden tekemistä rahoitusoikaisuista, mutta sen toimittamat tiedot ovat puutteellisia eivätkä ne olleet riittävän luotettavia.

IV Näiden johtopäätösten perusteella tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että komissio

- o soveltaa säädöskehyksessä säädettyjä rahoitusoikaisuja
- o varmistaa rahoitusoikaisujen oikea-aikaisen täytäntöönpanon
- o varmistaa johdonmukaisuuden hallinto- ja valvontajärjestelmien arvioinnissa ja vakavien puutteiden arvioinnissa ja
- o parantaa rahoitusoikaisujen raportoinnin läpinäkyvyyttä ja tarkkuutta vuotuisissa toimintakertomuksissa ja koheesiopolitiikan vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa.

Johdanto

Koheesiopolitiikka

01 Koheesiopolitiikkaa toteutetaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa¹, mikä tarkoittaa, että jäsenvaltiot ja Euroopan komissio² ovat yhdessä vastuussa EU:n talousarvion suojaamisesta. Ohjelmakaudella 2014–2020 koheesiopolitiikan talousarvio, koheesiota ja Euroopan alueita tukeva elpymisapu (REACT-EU) mukaan luettuna, sisälsi yhteensä 404,8 miljardia euroa EU-rahoitusta³. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että menoissa, joita ne esittävät korvattaviksi EU:n talousarviosta, ei ole olennaisia virheitä. Komission on ryhdyttävä toimiin periäkseen jäsenvaltioilta takaisin EU:n varat, jotka on maksettu aiheuttomasti, jos jäsenvaltiot eivät itse oikaise kyseisiä menoja, mikä on ensisijaisesti niiden vastuulla.

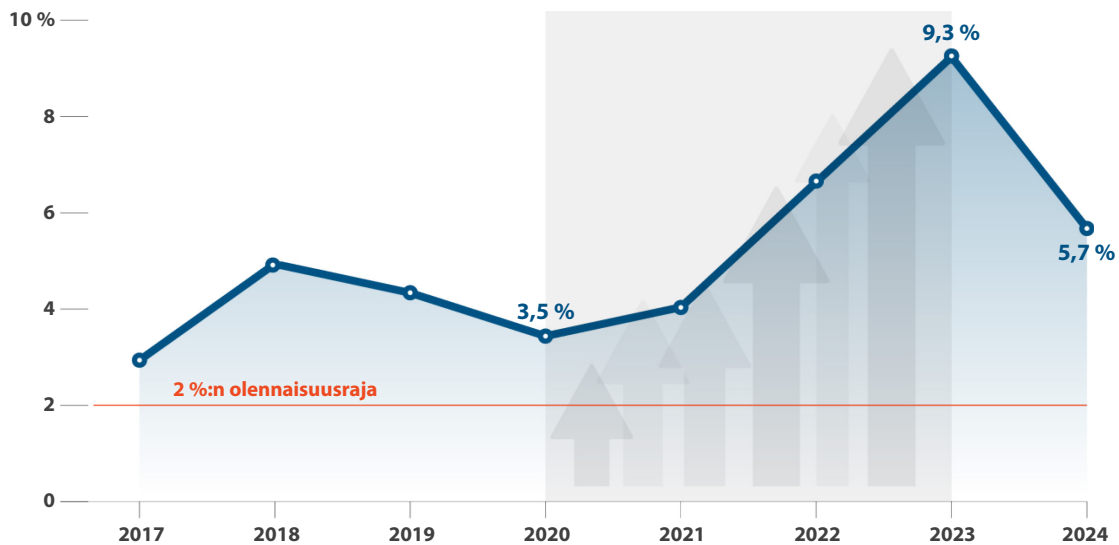
02 Tilintarkastustuomioistuin on vuosikertomuksissaan todennut johdonmukaisesti virhetason koheesiopolitiikassa ylittävän 2 prosentin olennaisuusrajan, mikä osoittaa, että korjaavia lisätoimia on mahdollista toteuttaa. Viime vuosina virhetaso on ollut huomattavasti olennaisuusrajan yläpuolella, kuten [kaaviosta 1](#) käy ilmi.

¹ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 74 artikla.

² Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 325 artikla.

³ Koheesiopolitiikan avoin tietöalusta, Euroopan komissio.

Kaavio 1 – Koheesiopolitiikkamenojen arvioitu virhetaso vuosina 2017–2024



Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomusten perusteella.

Rahoitusoikaisut koheesiopolitiikassa

03 Jotta sääntöjenvastaiset menot voitaisiin sulkea EU:n rahoituksen ulkopuolelle, jäsenvaltioiden ja komission⁴ on tarvittaessa tehtävä rahoitusoikaisuja. Koheesiopolitiikassa rahoitusoikaisusta säädetään yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa. Yhtä yhteisiä säännöksiä koskevaa asetusta⁵ sovelletaan kaudella 2014–2020, ja toista kaudella 2021–2027⁶.

Jäsenvaltioiden tekemät rahoitusoikaisut

04 Kun jäsenvaltioiden ohjelmaviranomaiset havaitsevat sääntöjenvastaisuuksia, ne tekevät rahoitusoikaisuja vähentämällä sääntöjenvastaiset menot komissiolle toimittamistaan maksupyyntöistä tai tilityksistä. Ne voivat korvata tukeen oikeuttamattomat menot muilla menoilla, jotka ne katsovat laillisiksi ja asianmukaisiksi samassa toimintaohjelmassa⁷. Näin säilytetään ohjelman EU:n kokonaisrahoituksen taso.

⁴ Yhteisiä säännöksiä koskeva asetuksen (EU) N:o 1303/2013 85 artikla.

⁵ Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus 1303/2013.

⁶ Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus 2021/1060.

⁷ Yhteisiä säännöksiä koskeva asetuksen (EU) N:o 1303/2013 143 artiklan 3 kohta.

05 Jäsenvaltioiden tekemät rahoitusoikaisut ovat seurausta kansallisten tarkastusviranomaisten tekemistä tarkastuksista (3,4 miljardia euroa kauden 2014–2020 alusta⁸), hallinnon tarkastuksista, mutta myös komission tarkastuksista ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimusten perusteella käynnistetyistä jatkotoimista.

Komission tekemät rahoitusoikaisut

06 Kuten yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa säädetään, kun komissio havaitsee EU:n rahoituksesta haettuja sääntöjenvastaisia menoja⁹ tai vakavia puutteita hallinto- ja valvontajärjestelmässä, se ilmoittaa jäsenvaltiolle alustavista päätelmistään. Jos yhteisymmärrykseen päästään, jäsenvaltio tekee rahoitusoikaisun edellä kohdissa **04** ja **05** kuvatulla tavalla.¹⁰ Näin toimimalla jäsenvaltio sulkee kyseiset menot pois rahoituksen piiristä ja voi käyttää varat uudelleen sääntöjenmukaisia menoja varten.

07 Mikäli komissio ja jäsenvaltio ovat eri mieltä, komission on tehtävä rahoitusoikaisupäätös¹¹. Tällöin jäsenvaltio ei saa korvata sääntöjenvastaisia menoja muilla tukikelpoisilla menoilla, ja sen saamaa EU:n rahoitusta supistetaan lopullisesti. Koska kaikki komission päättämät rahoitusoikaisut vähentävät lopullisesti jäsenvaltiolle osoitettuja varoja, tilintarkastustuomioistuin viittaa niihin ”nettomääräisinä rahoitusoikaisuina”.

⁸ Seuraavien liitteet: [Aluepolitiikan pääosaston vuoden 2024 toimintakertomus, s. 119 ja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston vuoden 2024 toimintakertomus, s. 118.](#)

⁹ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 144 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät.

¹⁰ Ks. edellinen alaviite, 145 artiklan 5 kohta.

¹¹ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 145 artiklan 6 kohta.

08 Jos komissio tai tilintarkastustuomioistuin havaitsee sääntöjenvastaisuuksia, jotka ovat osoitus vakavasta puutteesta jäsenvaltion hallinnointi- ja valvontajärjestelmien tehokkaassa toiminnassa ja joita jäsenvaltio ei ole tunnistanut, ilmoittanut ja korjannut ennen havaitsemispäivää¹², komission on tehtävä rahoitusoikaisu riippumatta siitä, suostuuko jäsenvaltio siihen. Jäsenvaltioiden toimenpideohjelmaan käytettävissä olevien EU:n varojen suora vähentäminen on tarkoitettu pelotteeksi, joka korostaa EU:n sääntöjen noudattamisen tärkeyttä. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 145 artiklan 7 kohdassa edellytettyä vähennystä ei voida välttää jäsenvaltioiden suostumuksella, joten tilintarkastustuomioistuin viittaa siihen tässä kertomuksessa ”pakollisena nettomääräisenä rahoitusoikaisuna”. Se on pakollinen siinä mielessä, että jäsenvaltioilla ei ole mahdollisuutta korvata sitä muilla menoilla, toisin kuin kohdissa **06** ja **07** tarkoitetuissa rahoituskorjauksissa.

09 Vuoden 2024 vuotuisissa toimintakertomuksissaan komissio ilmoitti, että jäsenvaltiot olivat tehneet 1,4 miljardin euron rahoitusoikaisut kauden 2014–2020 alusta lähtien omien tarkastustensa (79 prosentissa tapauksista), tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten (14 prosentissa tapauksista) ja OLAFin tutkimusten (7 prosentissa tapauksista) perusteella¹³. Komissio hyväksyi kauden 2014–2020 ensimmäisen rahoitusoikaisupäätöksensä syyskuun 2025 lopussa.

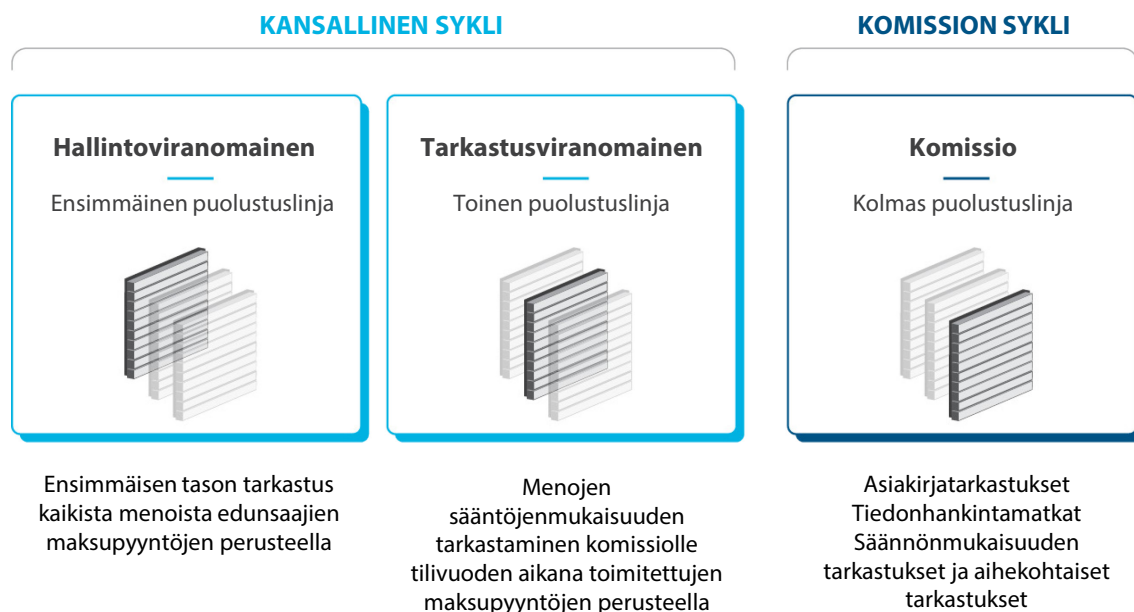
¹² Ks. edellinen alaviite, 145 artiklan 7 kohta.

¹³ Liitteet aluepolitiikan pääosaston vuoden 2024 toimintakertomukseen, s. 120, ja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston vuoden 2024 toimintakertomukseen, s. 119.

Tehtävät ja vastuualueet tutkitulla alueella

10 Koheesiopolitiikan menojen sääntöjenmukaisuuden varmistamiseksi käytössä on kolme valvonta- ja varmennustasoa (ks. [kaavio 2](#)).

Kaavio 2 – Koheesiopolitiikan sisäisen valvonnan ja varmennuksen kehys



Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin, perustuen [tarkastuksen 03/2024](#) kaavioon 4.

11 EU:n lainsäädännön mukaan ”Jäsenvaltioilla on ensisijainen vastuu sääntöjenvastaisuuksien tutkimisesta, tarvittavien rahoitusoikaisujen tekemisestä ja varojen takaisinperinnästä”¹⁴. Hallinto- ja tarkastusviranomaisten yhdistetty tarkastustyö jäsenvaltioiden tasolla johtaa keskeiseen tuotokseen, jota kutsutaan ”varmuuden saamiseksi toimitettaviksi asiakirjoiksi”.

¹⁴ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 143 artiklan 1 kohta.

12 Tilintarkastustuomioistuin totesi [vuonna 2017 antamassaan erityiskertomuksessaan ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä ja rahoitusoikaisuista kaudella 2007–2013](#), että komissio sovelsi kaiken kaikkiaan tehokkaasti käytettävissään olevia toimenpiteitä kaudella 2007–2013 suojellakseen EU:n talousarviota sääntöjenvastaiselta varainkäytöltä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin myös, että komissiolla oli vaikeuksia valvoa rahoitusoikaisujen täytäntöönpanoa ja että jäsenvaltioiden täytäntöönpanosta toimittamat tiedot eivät olleet riittäviä luotettavaa seurantaan varten. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että kauden 2014–2020 säännökset vahvistivat merkittävästi komission asemaa EU:n talousarvion suojaamisessa. Komission asemaa vahvisti erityisesti rahoitusoikaisujen kytkeminen varmuuden saamiseksi toimitettaviin vuotuisiin asiakirjoihin ja komission velvoittaminen soveltamaan rahoitusoikaisuja tietyissä tilanteissa. Tilintarkastustuomioistuin suositteli, että komission olisi luotava korjaavien toimenpiteiden osalta yhdennetty seurantajärjestelmä, käytettävä vahvistettuja säännöksiä vaikuttavalla tavalla ja tarpeen vaatiessa määrättävä rahoitusoikaisuja.

Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa

13 Tilintarkastustuomioistuिन arvioi tässä tarkastuksessa, onko koheesiopolitiikan rahoitusoikaisuihin sovellettava malli hyvin suunniteltu ja onko komissio hyödyntänyt rahoitusoikaisuja vaikuttavasti EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi kaudella 2014–2020.

14 Tilintarkastustuomioistuिन arvioi erityisesti, missä määrin

- o sääntelykehys sekä kausien 2014–2020 että 2021–2027 osalta luo vankan perustan, jonka nojalla komissio voi tarvittaessa määrätä rahoitusoikaisuja
- o komissio on hyödyntänyt asianmukaisesti omia tarkastushavaintojaan ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastushavaintoja tehdäkseen rahoitusoikaisuja oikea-aikaisesti lainsäädännön mukaisesti
- o komissio on ottanut käyttöön tehokkaan järjestelmän, jonka avulla raportoidaan rahoitusoikaisujen täytäntöönpanosta.

15 Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus kattaa menokauden 2014–2020, joka perustuu varainhoitovuosina 2017–2023 ilmoitettuihin menoihin. Tilintarkastustuomioistuिन arvioi myös rahoitusoikaisuja koskevaa kauden 2021–2027 sääntelykehystä. Tilintarkastustuomioistuिन keräsi näyttöä seuraavista lähteistä:

- o asiaa koskeva EU:n lainsäädäntö, oikeuskäytäntö, akateemiset julkaisut, arviointiraportit ja toimintapoliittiset asiakirjat
- o analyysi jäsenvaltioille annetusta ohjeistuksesta sekä komission sisäisistä ohjeista ja menettelyistä rahoituskorjausten tekemiseksi
- o komission sisäisen tarkastuksen toimialan antamat kertomukset
- o tapausten otoksen arvioinnit ja analyysit (tarkastukset), jotta voidaan arvioida, miten komissio on havainnut ja arvioinut sääntöjenvastaisuuksia ja miten ne on otettu huomioon rahoitusoikaisuissa
- o laskelmat komission järjestelmistä ja komission julkaisemista raporteista saaduista tiedoista
- o tapaamiset komission henkilöstön kanssa.

16 Tilintarkastustuomioistuin käytti arvioinnissaan riskiperusteisesti kolmea erillistä otosta, jotka valittiin havaittujen sääntöjenvastaisuuksien olennaisuuden ja menettelyjen keston perusteella. Otokset koostuivat seuraavista:

- a) 16 komission tarkastusta, joissa ehdotetaan rahoitusoikaisuja
- b) 15 tilintarkastustuomioistuimen tarkastusta, joiden perusteella havaittiin kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia virheitä
- c) 14 komission ja kaksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastusta, joiden kuluessa havaittiin merkittäviä virheitä, jotka olisivat potentiaalisesti voineet johtaa komission tekemiin pakollisiin nettomääräisiin rahoitusoikaisuihin.

17 Tilintarkastustuomioistuin on ajoittanut tämän tarkastuksen niin, että keskeiset sidosryhmät voivat ottaa sen tulokset huomioon kauden 2014–2020 toimenpideohjelmien päätökseen saattamisen ja kauden 2021–2027 täytäntöönpanossa. Tilintarkastustuomioistuin odottaa kertomuksensa edistävän keskusteluja mahdollisista tulevista lainsäädännöllisistä parannuksista rahoitusoikaisujen suunnittelussa ja soveltamisessa.

Huomautukset

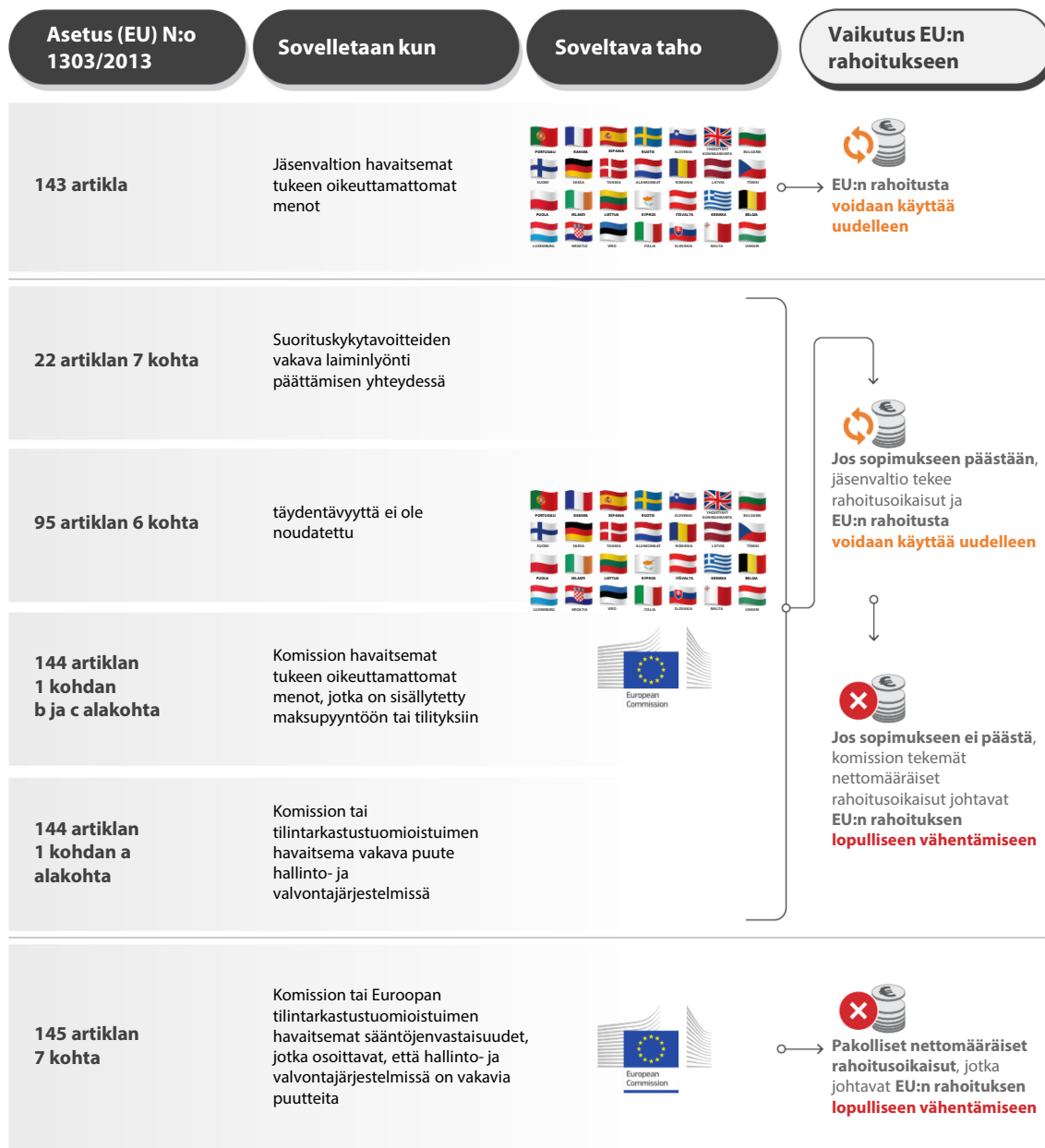
Komission on vaikeaa tehdä rahoitusoikaisuja monimutkaisen säädöskehityksen vuoksi

18 Tilintarkastustuomioistuin tarkisti, asetetaanko lainsäädännössä selkeät tavoitteet rahoitusoikaisuille, onko niiden soveltamismenettely suoraviivainen ja onko lainsäädännössä löydetty oikea tasapaino niin, että se on riittävän velvoittava ja samalla antaa komissiolle mahdollisuuden oikeasuhteisuuteen sen soveltaessa rahoitusoikaisuja. Tarkastajat arvioivat lisäksi, korjattiinko kauden 2021–2027 säädöskehitykseen tehdyillä muutoksilla aiempien säännösten mahdollisia puutteita.

Rahoitusoikaisujen tarkoituksena ei ole pelkästään EU:n menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden varmistaminen

19 Rahoitusoikaisujen soveltamisesta säädetään EU:n lainsäädännössä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi, onko rahoitusoikaisuja koskevissa säännöksissä asetettu selkeät tavoitteet niiden soveltamiselle. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että EU:n lainsäädännössä esitetään erilaisia tilanteita, joissa rahoitusoikaisuja on sovellettava, kuten [kaaviosta 3](#) käy ilmi.

Kaavio 3 – Koheesiopolitiikan rahoitusoikaisujen tyypit



Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin asetuksen 1303/2013 perusteella.

20 Rahoitusoikaisujen tarkoituksena on sulkea EU:n rahoituksen ulkopuolelle menot, jotka ovat sovellettavan lainsäädännön vastaisia¹⁵. Komission tekemien rahoitusoikaisujen tarkoituksena on myös ”*turvata unionin talousarvio*”¹⁶. Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että rahoitusoikaisuilla on useita tavoitteita sen lisäksi, että niillä varmistetaan laillisuus ja sääntöjenmukaisuus. Niillä nimittäin varmistetaan, että

- o jäsenvaltiot hallinnoivat EU:n rahoitusta moitteettomasti
- o jäsenvaltioiden hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkaassa toiminnassa ei ole vakavia puutteita, jotka vaarantavat EU:n rahoituksen
- o jos komissio tekee rahoitusoikaisuja, ne johtavat siihen, että jäsenvaltio menettää lopullisesti EU:n rahoituksen siten, että toimenpideohjelman EU-rahoitus lopetetaan pysyvästi joko kokonaan tai sitä vähennetään osittain (ks. kohdat **06–09**).

Rahoitusoikaisumenettelylle ei ole asetettu määräaikoja

21 Jotta rahoitusoikaisut olisivat vaikuttavia ja tehokkaita, ne olisi toteutettava tarkoin määritellyssä aikataulussa. Säädöskehysten olisi sen vuoksi sisällettävä määräaikoja koskevia säännöksiä. Tarkastajat analysoivat säännöksiä, joissa säädetään, milloin komission olisi käynnistettävä rahoitusoikaisumenettely ja kuinka kauan menettely saa kestää.

22 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa (EU) N:o 1303/2013 ei täsmennetä, miten pian komission on käynnistettävä rahoitusoikaisumenettely, kun se saa tiedon sääntöjenvastaisuuksista ja/tai vakavista puutteista. Komissio aloittaa menettelyn ilmoittamalla jäsenvaltiolle alustavista päätelmistään ja aikomuksestaan tehdä rahoitusoikaisuja.

23 Koko menettelyn loppuun saattamiselle ei ole lakisääteistä määräaikaa. Joillekin yksittäisille vaiheille on asetettu määräaika (ks. vaiheet lihavoituna **liitteessä I**) mutta joillekin ei, mikä saattaa pitkittää menettelyä, jolla ei ole aikarajaa.

¹⁵ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 85 artiklan 1 kohta.

¹⁶ Ks. edellä mainittu asetus, johdanto-osan 72 kappale.

24 Säädoskehys antaa komissiolle harkintavaltaa sekä sen suhteen, milloin rahoitusoikaisumenettely käynnistetään, että sen suhteen, miten kauan se voi kestää. Ei ole olemassa mitään lakisääteistä tai tarkasti määriteltyä määräaikaa, johon komission käytäntöä rahoitusoikaisujen soveltamisesta voitaisiin verrata (ks. otokseen valittujen tapausten tosiasiallinen pituus kohdassa [40](#)).

Komission pakollisiin nettomääräisiin rahoitusoikaisuihin sovellettava menettely on monimutkainen ja siihen liittyy rajoituksia

25 Jotta lainsäädäntöä voitaisiin soveltaa vaikuttavasti ja tehokkaasti, sen olisi oltava selkeää, täsmällistä ja yksinkertaista. Tilintarkastustuomioistuin pani merkille, että säädoskehyksessä asetetaan useita edellytyksiä, joiden kaikkien on täyttyvä, jotta komissio voi soveltaa pakollista nettomääräistä rahoitusoikaisua. Komission on myös tarkasteltava ehdottamansa rahoitusoikaisun oikeasuhteisuutta. Tämä prosessi sisältää kolme lisäedellytystä (ks. [liite II](#)).

26 Jotta pakolliset nettomääräiset rahoitusoikaisut olisivat tehokkaita, niitä on sovellettava asiaankuuluvissa tilanteissa. EU:n lainsäädännön mukaan pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja voidaan kuitenkin soveltaa vain, jos sääntöjenvastaisuudet osoittavat, että hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaassa toiminnassa on vakavia puutteita. Rahoitusoikaisuja voidaan tehdä vain sellaisten sääntöjenvastaisuuksien seurauksena, jotka johtuvat talouden toimijan toiminnasta tai laiminlyönnistä. Ohjelmaviranomaiset eivät kyseisessä roolissaan ole talouden toimijoita, joten EU:n lainsäädännön mukaan ne eivät voi syyllistyä sääntöjenvastaisuuksiin. Näin ollen tilanteissa, jotka aiheuttavat suurimman riskin EU:n talousarviolle – eli kun ohjelmaviranomainen ei pysty varmistamaan, että hallinto- ja valvontajärjestelmä toimii tehokkaasti¹⁷ – tämä ei yksinään voi johtaa siihen, että komissio tekee pakollisen nettomääräisen rahoitusoikaisun.

Vuosien 2021–2027 säädoskehyksessä ei ole havaittavissa merkittävää parannusta edelliseen kauteen verrattuna

27 Kauden 2021–2027 lainsäädännön olisi pitänyt perustua aiempaan kauteen ja siinä olisi pitänyt korjata edellisen kauden heikkoudet. Tilintarkastustuomioistuin tutki, onko näin todella tapahtunut.

¹⁷ Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 480/2014 liite IV.

28 Uudessa säädöskehyksessä on yksi merkittävä yksinkertaistus. Mikäli komission hyväksymiin tilityksiin sisältyy sääntöjenvastaisia menoja, pitäisi tämän johtaa siihen, että komissio tekee pakollisen nettomääräisen rahoitusoikaisun myös silloin, kun hallinto- ja valvontajärjestelmässä ei ole vakavia puutteita. Tätä uutta säännöstä voidaan kuitenkin soveltaa vain sellaisiin sääntöjenvastaisuuksiin *”joita jäsenvaltio ei ole havainnut ja joista se ei ole ilmoittanut”*¹⁸. Näin ollen jos jäsenvaltio havaitsee sääntöjenvastaisuuden ja ilmoittaa siitä mutta ei korjaa sitä, komissio ei voi tehdä pakollista nettomääräistä rahoitusoikaisua.

29 Tilintarkastustuomioistuin panee myös merkille, että kaudella 2014–2020 hallinto- ja valvontajärjestelmän vakavien puutteiden vuoksi, jotka käyvät ilmi sääntöjenvastaisuuksista, tehtiin sekä vakavan puutteen että sääntöjenvastaisuuksien osalta pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja, jotka vähensivät lopullisesti jäsenvaltiolle annettavaa EU:n rahoitusta. Kaudella 2021–2027 sama tilanne johtaisi erilaiseen lopputulokseen, koska pakollinen nettomääräinen rahoitusoikaisu koskisi ainoastaan havaittuja sääntöjenvastaisuuksia¹⁹.

30 Rahoitusoikaisumenettelyn käynnistämiseksi asetettujen määräaikojen suhteen tilanne ei ole muuttunut edellisestä ajanjaksosta (ks. kohdat 22–24). Uusi säädöskehys ei ole tältä osin velvoittava, eikä määräaikoja ole edelleenkaan määritelty niille useille vaiheille, joita komission on toteutettava rahoitusoikaisujen soveltamiseksi.

Komissio teki itse ainoastaan yhden rahoitusoikaisupäätöksen ja ehdotti, että jäsenvaltiot tekevät rahoitusoikaisuja

31 Komissiolla on oikeudellinen velvoite tehdä tarvittaessa rahoitusoikaisuja. Tilintarkastustuomioistuin tutki, sovelsiko komissio tarvittavia rahoitusoikaisuja silloin, kun sen omissa tarkastushavainnoissa tai tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksissa havaittiin sääntöjenvastaisuuksia. Tilintarkastustuomioistuin tutki myös, sovelsiko komissio pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja sääntöjenvastaisuuksiin, jotka osoittavat vakavia puutteita jäsenvaltioiden hallinto- ja valvontajärjestelmissä.

¹⁸ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 2021/1060 104 artiklan 1 kohdan b alakohta.

¹⁹ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 2021/1060 104 artiklan 4 kohta.

Jäsenvaltiot tekivät rahoitusoikaisuja komission tarkastusten ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastushavaintojen perusteella

32 Komission on tehtävä rahoitusoikaisuja, jotta lainsäädännön vastaiset menot voidaan sulkea EU:n rahoituksen ulkopuolelle²⁰. Komissio käynnisti huhtikuun 2025 loppuun mennessä 28 rahoitusoikaisumenettelyä, joista neljä koski pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja. Näistä 18 menettelyä saatiin päätökseen, ja vain yksi niistä johti komission rahoitusoikaisupäätökseen.

33 Komission tarkastusten perusteella jäsenvaltiot tekivät ohjelmakauden 2014–2020 alun ja vuoden 2024 tilinpäätöksen päättämisen välisenä aikana rahoitusoikaisuja yli miljardin euron arvosta. Komissio ehdottaa rahoitusoikaisuja jäsenvaltioille myös tilintarkastustuomioistuimen tarkastushavaintojen johdosta. Tämä johti siihen, että jäsenvaltiot tekivät yli 198 miljoonan euron rahoitusoikaisut kauden 2014–2020 alusta lähtien²¹.

Puutteita komission tarkastushavaintojensa perusteella tekemässä rahoitusoikaisujen arvioinnissa ja soveltamisessa

34 Komission on käynnistettävä rahoitusoikaisumenettely, kun sen omien tarkastusten aikana havaitaan sääntöjenvastaisuuksia ja/tai vakavia puutteita hallinto- ja valvontajärjestelmässä. Tilintarkastustuomioistuin tutki, oliko komissio tehnyt rahoitusoikaisuja sovellettavan lainsäädännön ja omien ohjeidensa mukaisesti. Myös komission toimien oikea-aikaisuutta tutkittiin otokseen valittujen tapausten perusteella.

²⁰ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 85 artiklan 1 kohta.

²¹ Liitteet aluepolitiikan pääosaston vuoden 2024 toimintakertomukseen, s. 120, ja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston vuoden 2024 toimintakertomukseen, s. 119.

Komissio määrittä joissakin tapauksissa virheellisesti ehdotettujen oikaisujen määrät

35 Rahoitusoikaisuja voidaan tehdä ainoastaan menoihin, jotka on jo ilmoitettu komissiolle, ja rahoitusoikaisujen määrän määrittäminen perustuu yksittäisiin havaittuihin sääntöjenvastaisuuksiin. Jos tarkka määrällinen määrittäminen ei ole mahdollista, voidaan soveltaa kiinteämääräistä oikaisua²². Tässä tapauksessa jäsenvaltioiden tarkastusviranomaisten on edelleen varmistettava tulevaisuudessa ilmoitettavat menot²³. Tilintarkastustuomioistuin tutki 16 komission tarkastusta kattavassa otoksessa komission ehdottamia rahoitusoikaisuja.

36 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kolme tapausta, joissa komissio ehdotti yleistä kiinteämääräistä oikaisua, vaikka sen olisi pitänyt perustaa määrän määrittäminen yksittäisiin havaittuihin (kvantitatiivisesti ilmaistavissa oleviin) virheisiin. Yhdessä näistä tapauksista se ehdotti ennaltaehkäiseviä kiinteämääräisiä vähennyksiä tulevaisuudessa ilmoitettaviin menoihin, ja kutsui tällaista vähennystä virheellisesti oikaisuksi. Komissio oli mainitussa tapauksessa jäsenvaltion kanssa samaa mieltä siitä, että tarkastusviranomaisen ei tarvinnut tarkastaa sopimuksia, joihin sovellettiin kiinteämääräistä vähennystä. Tämä ei ole EU:n lainsäädännön mukaista. (ks. *laatikko 1*).

²² Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 85 artikla ja 144 artiklan 1 kohta.

²³ Ks. edellinen alaviite, 127 artiklan 1 kohta.

Laatikko 1

Komissio ehdotti alennettua yleistä kiinteämääräistä oikaisua suurempien yksittäisten oikaisujen sijasta

Slovakiassa tehdyn sääntöjen noudattamista koskevan tarkastuksen yhteydessä komissio havaitsi, että kaksi sopimusta oli virheellisesti myönnetty sellaisille talouden toimijoille, jotka olisi pitänyt sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle vakavan ammatillisten velvollisuuksien rikkomisen vuoksi. Komissio ehdotti rahoitusoikaisuja koskevien ohjeidensa mukaisesti 25 prosentin rahoitusoikaisua kaikkiin näiden sopimusten mukaisiin menoihin. Tätä seuranneessa rahoitusoikaisumenettelyssä havaittiin, että sama sääntörikkomus koski mahdollisesti 46:ta sopimusta. Komissio suostui soveltamaan 10 prosentin kiinteämääräistä oikaisua kaikkiin näihin sopimuksiin, myös kahteen alun perin tarkastettuun sopimukseen. Koska komissio havaitsi sääntörikkomuksen viimeksi mainituissa sopimuksissa, sääntöjenvastaisten menojen määrä voitiin ilmaista määrällisesti, jolloin tarkastettuihin sopimuksiin olisi pitänyt tehdä 25 prosentin suuruinen yksittäinen rahoitusoikaisu. Komissio ei arvioinut jäljellä olevia 46:ta sopimusta erikseen eikä pyytänyt jäsenvaltiolta arviointia. Sen sijaan kyseisiin sopimuksiin sovellettiin 10 prosentin kiinteämääräistä oikaisua.

Komissio vaati vähennyksiä ilmoittamattomien menojen osalta ja jätti asiaan liittyvät sopimukset tulevien tarkastusten ulkopuolelle

Komission tarkastuksessa todettiin, että Unkarin hallinto- ja valvontajärjestelmä toimi hankintojen kohdalla vain osittain ja että siihen on tehtävä huomattavia parannuksia. Komissio pyysi Unkarin viranomaisia tekemään 10 prosentin kiinteämääräisen rahoitusoikaisun kaikkiin ilmoitettuihin menoihin, minkä seurauksena jäsenvaltio vähensi ilmoitettuja menoja 157,2 miljoonalla eurolla. Lisäksi tätä kiinteämääräistä vähennystä ehdotettiin myös kaikkien asianomaisten sopimusten tuleviin menoihin, ja sitä kutsuttiin virheellisesti oikaisuksi. Komissio oli samaa mieltä tarkastusviranomaisen kanssa siitä, että tarkastusviranomaisen ei pitäisi tulevaisuudessa tarkastaa sopimuksia, joihin sovelletaan kiinteää määrää (lukuun ottamatta myöhempiä tapahtumia).

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimien komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

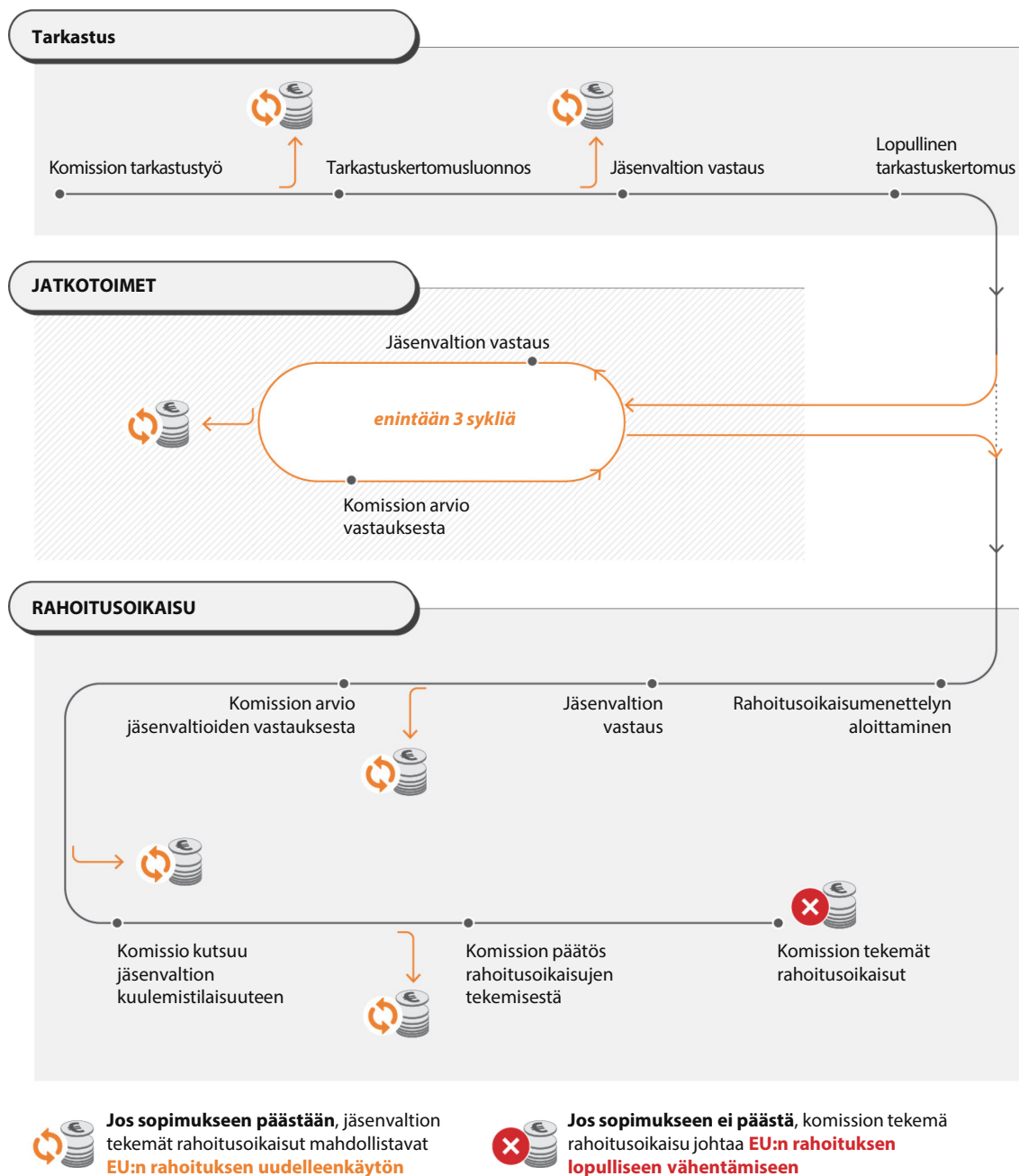
Komissio käynnisti rahoitusoikaisumenettelyt hitaasti lopullisten tarkastuskertomusten jälkeen, jos se ylipäättään käynnisti niitä

37 EU:n lainsäädännössä säädetään, että komissio käynnistää rahoitusoikaisumenettelyn ilmoittamalla asianomaiselle jäsenvaltiolle alustavista päätelmistään. Lainsäädännössä ei määritetä täsmällisesti, milloin komission olisi käynnistettävä menettely (ks. kohdat **22–24**). Jotta prosessi ei viivästyisi tarpeettomasti, tilintarkastustuomioistuin katsoo, että menettely voitaisiin käynnistää viipymättä sen jälkeen, kun lopullinen tarkastuskertomus, jossa esitetään komission tarkastajien lopulliset havainnot, päätelmät ja suositukset, on saatu valmiiksi.

38 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että komissio ei käynnistänyt rahoitusoikaisumenettelyjä viipymättä sen jälkeen, kun lopullinen tarkastuskertomus oli hyväksytty. Vaikka rahoitusoikaisumenettelystä säädetään lainsäädännössä, komissio toteuttaa ensin yhden tai useamman jatkotoimikierroksen ja antaa jäsenvaltioille lisäaikaa lisätodisteiden esittämiseen (ks. *liite I*). Kyseinen menettely ei sisälly lainsäädäntöön. Otokseen sisältyneissä 16 tapauksessa (jotka koskivat 10:tä eri jäsenvaltiota) komission lopullisen tarkastuskertomuksen antamispäivän ja edellä kuvatun jatkotoimivaiheen päättymisen välillä kului keskimäärin 588 päivää. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että tämä johtui suurelta osin siitä, että lopullisissa tarkastuskertomuksissa esitetyt huomautukset eivät olleet riittävän perusteltuja eikä niissä aina esitetty lopullista kantaa. Näissä olosuhteissa tarvittiin lisätarkastuksia lopullisen tarkastuskertomuksen jälkeen, jotta tarvittavat rahoitusoikaisut voitiin laskea tarkasti.

39 Kesto riippuu myös yhteisymmärrykseen pääsemiseen tarvittavasta ajasta. Sopiminen on komission suosima toimintamalli, koska sillä vältetään mahdolliset myöhemmät ja pitkät oikeudelliset menettelyt ja keskustelut oikaisujen oikeasuhteisuudesta (ks. kohta **06**). Otokseen valituista 16 tapauksesta 14:ssä komissio ja jäsenvaltio pääsivät sopimukseen jatkotoimivaiheen aikana. Tämä voi tapahtua missä vaiheessa tahansa, kuten *kaaviossa 4* on esitetty. Kahdessa muussa tapauksessa komissio käynnisti rahoitusoikaisumenettelyn, jonka aikana päästiin niin ikään sopimukseen. Näin ollen myös nämä kaksi menettelyä lopetettiin siis ilman, että EU:n rahoitusta supistettiin lopullisesti.

Kaavio 4 – Komission tarkastusten perusteella tehtäviin rahoitusoikaisuihin johtava prosessi



Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 ja komission käytäntöjen perusteella.

Kun komission rahoitusoikaisumenettely on käynnistetty, se kestää yli kaksi vuotta

40 Rahoitusoikaisumenettelyn keskeiset vaiheet eivät saisi olla tarpeettoman pitkiä, jotta voidaan varmistaa EU:n taloudellisten etujen oikea-aikainen suojaaminen poissulkiessa havaittuja sääntöjenvastaisia menoja. Tilintarkastustuomioistuimen otokseen sisältyi kaksi tapausta, joissa komission käynnistämä rahoitusoikaisumenettely kesti toisessa 812 päivää (2,2 vuotta) ja toisessa 893 päivää (2,5 vuotta) (ks. [laatikko 2](#)). Kun lisätään jatkotoimiin käytetty aika, komissio käsitteli näitä kahta tapausta 1220 ja 1331 päivän ajan (3,3 ja 3,7 vuotta).

Laatikko 2

Pitkälliset keskustelut, jotka johtavat rahoitusoikaisujen tason vähenemiseen

Eräässä saksalaista toimenpideohjelmaa koskevassa tarkastuksessa komissio totesi, että hankintaviranomainen oli ratkaissut tarjouskilpailun virheellisesti, koska sovellettavia EU:n sääntöjä ei ollut noudatettu (julkaisuvelvollisuus kilpailutuksen yhteydessä). Näin ollen tähän olisi pitänyt soveltaa 100-prosenttista rahoitusoikaisua komission omien suuntaviivojen mukaisesti, joiden tarkoituksena on varmistaa sääntöjen yhdenmukainen soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa.

Kansalliset viranomaiset katsoivat koko menettelyn ajan, että EU:n sääntöjä ei ollut rikottu. Jäsenvaltio ilmaisi kuitenkin halukkuutensa saattaa rahoitusoikaisumenettely päätökseen ajoissa ja hyväksyä 25 prosentin rahoitusoikaisu huolimatta erilaisesta laintulkinnasta. Komissio hyväksyi 812 päivää virallisen rahoitusoikaisumenettelyn aloittamisen jälkeen oikaisun ehdotetun tason vedoten suhteellisuusperiaatteeseen.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

Komission alun perin ehdottamia rahoitusoikaisuja pienennettiin myöhemmin ilman riittäviä perusteluja

41 Rahoitusoikaisujen olisi perustuttava komission lopullisessa tarkastuskertomuksessa esitettyihin määriin, elleivät komission yksiköt myöhemmin perustele ja dokumentoi eri määrää. Kahdessa 16 tarkastuksesta, jotka tilintarkastustuomioistuin tutki (ks. [laatikko 3](#)), komission ehdottamien rahoitusoikaisujen määrä oli pienempi kuin lopullisessa tarkastuskertomuksessa esitetty määrä ilman, että vähennys olisi ollut asianmukaisesti perusteltu ja dokumentoitu (mukaan luettuna tieto siitä, miten suhteellisuusperiaatetta sovellettiin).

Laatikko 3

Perusteettomat vähennykset rahoitusoikaisujen määrässä

Komissio havaitsi vuonna 2018 Slovakian toimintaohjelman (ks. Slovakian esimerkki [laatikossa 1](#)) sääntöjenmukaisuutta koskevassa tarkastuksessa, että kartelliin osallistunut yritys sai julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vaikka se olisi pitänyt sulkea pois tarjouskilpailusta. Komission lopullisessa tarkastuskertomuksessa todettiin huhtikuussa 2019, että asiaan sovellettavien ohjeiden perusteella olisi tehtävä 25 prosentin rahoitusoikaisu. Komissio käynnisti heinäkuussa 2020 rahoitusoikaisumenettelyn, jossa pyydettiin, että kaikki sopimukset, joihin asia vaikuttaa, määritettäisiin ja että niihin sovellettaisiin 25 prosentin rahoitusoikaisua. Tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2022 vuosikertomuksen²⁴ perustana olevassa tarkastustyössä päädyttiin myös siihen, että komission olisi sovellettava 25 prosentin rahoitusoikaisua kaikkiin 48 sopimukseen, joita asia koskee, mikä edellyttää 145 miljoonan euron lisärahoitusoikaisua.

Komissio kuitenkin päätti prosessin tammikuussa 2023 päivätyllä asian käsittelyn lopettamista koskevalla kirjeellä, jossa ilmoitettiin, että Slovakia oli suostunut soveltamaan alennettua 10 prosentin rahoitusoikaisua kaikkiin virheeseen liittyviin 48 sopimukseen. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että tätä vähennystä ei perusteltu riittävästi.

Samanlainen tilanne oli Saksassa (ks. [laatikko 2](#)), jossa tämäntyyppisiin sääntöjenvastaisuuksiin sovellettiin 25 prosentin suuruista rahoitusoikaisua 100 prosentin suuruisen oikaisun sijasta, mitä komission ohjeissa edellytetään, ilman muita riittävästi dokumentoituja perusteluja kuin oikeasuhteisuuden soveltaminen.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

²⁴ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2022.

Komissio ei tehnyt rahoitusoikaisuja tilintarkastustuomioistuimen tarkastushavaintojen perusteella, vaan pyysi jäsenvaltioita tekemään rahoitusoikaisut

42 Komissio vastaa tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausumaa koskevan tarkastustyön tulosten edellyttämistä jatkotoimista ja tekee tarvittaessa rahoitusoikaisuja²⁵. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa lopullisen analyysinsä virallisesti tarkastuksen päättämiskirjeen muodossa. Tässä vaiheessa komission tulisi tehdä omat johtopäätöksensä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi komission toimia tältä osin. Otoksessa oli 15 tilintarkastustuomioistuimen tarkastusta, joissa havaittiin kvantifioitavissa olevia virheitä vuosien 2017 ja 2021 välisenä aikana. Tässä ajassa kaikki tarvittavat jatkotoimet on ehditty toteuttaa.

Tilintarkastustuomioistuimen havaintoihin perustuviin jatkotoimiin ryhdyttiin hitaasti, eikä rahoitusoikaisumenettelyjä käynnistetty

43 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi tilintarkastustuomioistuimen havaintoihin perustuvissa komission jatkotoimissa samankaltaisia ongelmia kuin komission omiin tarkastuksiin perustuvissa jatkotoimissa (ks. kohdat 37–40). Sääntelykehyksessä ei ole asetettu nimenomaisia määräaikoja, joiden kuluessa komission olisi tehtävä johtopäätökset ja käynnistettävä rahoitusoikaisumenettely (kohdat 22–24). Komission sisäisten menettelyjen mukaan jäsenvaltiolle tulisi tavallisesti lähettää seurantakirje kolmen kuukauden kuluessa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen päättämiskirjeestä.

44 Tilintarkastustuomioistuimen 15 tarkastuksen otoksesta kävi ilmi, että komissio laati seurantakirjeen keskimäärin yli vuoden kuluessa. Yhdessä tapauksessa komissio lähetti ensimmäisen seurantakirjeen yli neljä vuotta sen jälkeen, kun se oli saanut tilintarkastustuomioistuimen päättämiskirjeen. Tilintarkastustuomioistuimen otokseen sisältyneiden 15 tapauksen jatkotoimet kestivät keskimäärin yli kolme vuotta.

45 Komission ohjeiden mukaan rahoitusoikaisumenettely tulisi käynnistää, jos jäsenvaltio ei hyväksy seurantakirjeessä ehdotettuja rahoitusoikaisuja. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi 15 tarkastuksen otoksessaan seitsemän tapausta, joissa tätä ohjetta ei ollut noudatettu. Asianomaiset jäsenvaltiot eivät hyväksyneet oikaisuja, ja komissio kävi niiden kanssa pitkiä keskusteluja aloittamatta menettelyä.

²⁵ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 144 artiklan 3 kohta.

Tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat kvantifioitavissa olevat havainnot jätettiin pois ilman asianmukaisia perusteluja

46 Jos komissio perustaa kantansa tilintarkastustuomioistuimen tarkastuskertomuksiin, sen on tehtävä omat johtopäätöksensä taloudellisista seurauksista²⁶. Komission olisi perusteltava lopullinen kantansa. Tilintarkastustuomioistuimen 15 tarkastuksen otoksessa oli yhteensä 44 yksittäistä virhettä. Komissio ei hyväksynyt tilintarkastustuomioistuimen arviota kahdesta virheestä, mutta sitoutui arvioimaan jäljellä olevia 42 huomautusta, seurata niiden perusteella tehtäviä toimia ja tekemään tarvittavat oikaisut, jos se on oikeudellisesti mahdollista²⁷. Käytännössä

- o kaksi huomautusta oli vielä käsittelemättä tämän tarkastuksen aikaan, koska jäsenvaltio ei hyväksynyt komission ehdottamia rahoitusoikaisuja
- o neljätoista huomautusta johti jäsenvaltioiden tekemiin rahoitusoikaisuihin
- o kuuden huomautuksen käsittely päätettiin lopulta ilman rahoitusoikaisuja, vaikka komissio oli alun perin ehdottanut niitä. Jäsenvaltion kanssa perusteluista käytyjen lisäkeskustelujen jälkeen ehdotetuista oikaisuista luovuttiin, toisinaan ilman päteviä perusteluja (ks. esimerkki *laatikossa 4*).

²⁶ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 144 artiklan 3 kohta.

²⁷ Komission vastaukset [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2020 vuosikertomukseen](#), kohta 5.14.

Laatikko 4

Ehdotettujen rahoitusoikaisujen peruuttaminen ilman asianmukaista perustelua

Tilintarkastustuomioistuin lähetti päättämiskirjeen, jossa yksilöitiin kaksi virhettä Euroopan aluekehitysrahaston toimenpideohjelmassa Tšekissä. Lähes vuotta myöhemmin komissio ehdotti näiden virheiden johdosta rahoitusoikaisuja. Jäsenvaltion viranomaiset hyväksyivät oikaisun yhden toimen osalta, mutta ne eivät olleet samaa mieltä toisesta oikaisusta ja esittivät samanlaisia perusteluja kuin tilintarkastustuomioistuimelle antamassaan vastauksessa. Tutkittuaan jäsenvaltion esittämät perustelut komissio lähetti toisen seurantakirjeen, jossa se vahvisti alun perin ehdottamansa rahoitusoikaisun. Jäsenvaltioiden viranomaiset vastasivat, että ne eivät hyväksyneet rahoitusoikaisua, mutta ne eivät esittäneet uusia perusteluja.

Komissio ei käynnistänyt rahoitusoikaisumenettelyä, vaan lähetti sen sijaan maaliskuussa 2025 asian päättämistä koskevan ilmoituksen, jossa se hyväksyi jäsenvaltion kannan ilman, että kansalliset viranomaiset olisivat esittäneet lopullisessa vastauksessaan uusia seikkoja.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

- Komission arvioinnin perusteella 20 tapausta saatettiin päätökseen, mutta rahoitusoikaisuja ei ehdotettu. Joissakin tapauksissa ei ollut riittäviä perusteita sille, miksi komissio ei ehdottanut oikaisuja (ks. esimerkki [laatikossa 5](#)).

Laatikko 5

Tukeen oikeuttamattomia menoja on havaittu, mutta rahoitusoikaisuja ei ole edellytetty

Tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin eräästä toimenpideohjelmasta Nordrhein-Westfalenissa (Saksassa) perustuvissa jatkotoimissaan komissio totesi, että jäsenvaltioiden viranomaiset olivat järjestelmällisesti ilmoittaneet edunsaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden kustannusten lisäksi myös koulutukseen osallistuneille suoraan aiheutuneet menot. Tämä ei ole lakisääteisten vaatimusten mukaista²⁸. Näin ollen 50 prosenttia komissiolle ilmoitetuista menoista ei täyttänyt EU:n yhteisrahoituksen edellytyksiä.

Sen sijaan, että komissio olisi tehnyt rahoitusoikaisuja näiden tukeen oikeuttamattomien menojen poissulkemiseksi, se päätti havainnon käsittelyn tekemättä rahoitusoikaisua. Komissio totesi, että mahdollinen aiheeton rahoitus olisi luonteeltaan väliaikaista, koska lisäkustannukset kompensoituisivat ohjelman loppumiseen mennessä. Lainsäädännössä ei kuitenkaan säädetä mahdollisuudesta kuitata menot tulevaisuudessa. Näin ollen komissio laiminlöi tarvittavien rahoitusoikaisujen tekemisen sääntöjenvastaisten menojen osalta²⁹.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

²⁸ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 65 artiklan 2 kohta ja 67 artiklan 1 kohdan a alakohta.

²⁹ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 144 artiklan 1 kohdan c alakohta.

Odotettuja tuloksia ei saavutettu pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja koskevilla vuosien 2014–2020 säännöksillä, sellaisina kuin komissio niitä sovelsi

47 Komissio julkaisi tiedonannon³⁰ pakollisista nettomääräisistä rahoitusoikaisuksista virheiden määrän kasvun johdosta, josta tilintarkastustuomioistuin raportoi [vuoden 2012 vuosikertomuksessaan](#) (ks. kohta **08**). Komission mukaan pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen tarkoituksena on suojella EU:n talousarviota, ja niillä on tehokas pelotevaikutus, sillä jäsenvaltiot menettävät näin tämän osan niille myönnetystä EU:n rahoituksesta eivätkä ne voi käyttää oikaistuja ja takaisin perittyjä määriä uudelleen. Tarkoituksena on kannustaa jäsenvaltioita havaitsemaan itse virheet, raportoimaan niistä ja korjaamaan ne itse ja siten parantamaan hallinto- ja valvontajärjestelmiä.

48 Komission tiedonannossa todettiin, että vaikka rahoitusoikaisut ovat siihen asti olleet poikkeus, kaudelle 2014–2020 käyttöön otetussa järjestelmässä komissiolle ei jää harkintavaltaa sen suhteen, tekeekö se oikaisupäätöksen, ja että rahoitusoikaisusta tulee vakiotoimi koheesioalalla havaittuihin vakaviin puutteisiin. Näin ollen se noudattaisi käytössä olevaa mallia maataloudessa, jossa rahoitusoikaisut ovat jo rutiinia³¹.

49 Komissio kuitenkin hyväksyi vasta yli kymmenen vuotta myöhemmin, syyskuussa 2025, ensimmäisen pakollista nettomääräistä rahoitusoikaisua koskevan päätöksensä. Komissio käynnisti tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen ollessa käynnissä kolme muuta pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja koskevaa menettelyä. Komissio käynnisti erään toisen menettelyn vuonna 2020, joka kuitenkin keskeytettiin oikeusperustan puuttumisen vuoksi.

³⁰ Komission tiedonanto [COM\(2013\) 934 final](#).

³¹ Ks. edellinen alaviite.

50 Komissio katsoo, että jo pelkästään pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja koskevien säännösten olemassaololla on varoittava vaikutus, ja jäsenvaltiot ryhtyvät tehostettuihin korjaaviin toimiin rahoitusoikaisujen välttämiseksi³². Tämän syysuhteen tueksi ei kuitenkaan ole näyttöä, ja väite on ristiriidassa vuoden 2013 tiedonannossa esitetyn väitteen kanssa, jonka mukaan pakollisista nettomääräistä rahoitusoikaisuista tulisi vakiotoimi. Lisäksi jatkuvasti korkeat virhetasot (ks. *kaavio 1*), joista raportoidaan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksissa, ja komission tarkastushavainnot (ks. kohta *33*) viittaavat siihen, että pelotevaikutus on riittämätön.

51 Tilintarkastustuomioistuin valitsi otoksen 14:stä komission ja kahdesta tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksesta, joissa oli havaittu merkittäviä virheitä, jotka olisivat voineet johtaa komission tekemiin pakollisiin nettomääräisiin rahoitusoikaisuihin. Tilintarkastustuomioistuin tutki näitä tapauksia arvioidakseen, miten komissio asetti pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen kriteerit ja noudattiko se näitä kriteerejä asianmukaisesti ja johdonmukaisesti. Tapauksissa, joissa kriteerit täyttyivät ja pakolliset nettomääräiset rahoitusoikaisut olivat tarpeen, tarkastajat selvittivät, tekikö komissio tällaisia rahoitusoikaisuja oikeantasoisina ja ilman aiheetonta viivytystä.

³² Alue- ja kaupunkipolitiikan PO:n vuoden 2024 vuotuinen toimintakertomus, s. 40 ja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston PO:n vuoden 2024 vuotuinen toimintakertomus, s. 55.

Pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja koskevat komission ohjeet ja kriteerit eivät ole riittävän selkeitä, ja niitä sovelletaan usein epä johdonmukaisesti

52 Säännöksissä³³ säädetään kolmesta edellytyksestä, joiden täyttyessä komission tulisi soveltaa suoraan pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja:

- 1) komissio tai tilintarkastustuomioistuin havaitsee **sääntöjenvastaisuuksia**
- 2) havaitut sääntöjenvastaisuudet ovat osoitus **vakavasta puutteesta** hallinnointi- ja valvontajärjestelmän tehokkaassa toiminnassa
- 3) vakava puute
 - a) jota **ei ollut yksilöity** tarkastusviranomaisen komissiolle esittämissä varmuuden saamiseksi toimitettavissa asiakirjoissa tai muussa tarkastuskertomuksessa, eikä asianmukaisia toimenpiteitä ollut toteutettu ennen päivää, jona komissio tai tilintarkastustuomioistuin havaitsee vakavan puutteen
 - b) jäsenvaltio ei ole toteuttanut asianmukaisia korjaavia toimenpiteitä ennen päivää, jona komissio tai Euroopan tilintarkastustuomioistuin havaitsee vakavan puutteen.

Tilintarkastustuomioistuin selvitti 16 tarkastuksen otoksessa, miten komissio arvioi näiden kumulatiivisten edellytysten täyttymistä.

³³ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 145 artiklan 7 kohta.

Havaittiinko sääntöjenvastaisuuksia

53 Ensimmäisen edellytyksen, jonka on täyttyvä, eli **sääntöjenvastaisuuden**, on aiheuduttava talouden toimijasta, joka ei ole kyseistä tehtäväänsä hoitava ohjelmaviranomainen. Tilintarkastustuomioistuin pani merkille, että komission ohjeissa ja erityisesti päätöstä pakollisissa nettomääräisissä rahoitussoikaisuissa käsittelevässä komission vakiomuotoisessa valmisteluasiakirjassa ei punnita sitä, milloin havaittu virhe täyttää sääntöjenvastaisuuden määritelmän³⁴.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kaksi tapausta, joissa ohjelmaviranomaiset olivat aiheuttaneet vakavia puutteita. Komissio arvioi nämä tapaukset ja teki erilaiset päätelmät sen osalta, johtivatko puutteet sääntöjenvastaisuuksiin vai eivät. Toisessa näistä tapauksista komissio totesi, että pakollista nettomääräistä rahoitussoikaisua koskevat kriteerit eivät täyttyneet, sillä vakavat puutteet johtuivat ohjelmaviranomaisista näiden hoitaessa tehtäväänsä (eikä yksittäisissä tapauksissa havaittu sääntöjenvastaisuuksia). Eräässä toisessa tapauksessa ohjelmaviranomaiset olivat tehtäväänsä hoitaessaan aiheuttaneet vakavan puutteen ja siihen liittyvät aiheettomasti maksetut määrät. Komissio katsoi, että aiheettomasti maksetut määrät olivat talouden toimijoiden tasolla tapahtuneita sääntöjenvastaisuuksia, ja käynnisti pakollista nettomääräistä rahoitussoikaisua koskevan menettelyn.

Ovatko sääntöjenvastaisuudet osoitus vakavasta puutteesta

54 Komission ohjeita vakavan puutteen toteamiseksi sovellettiin ainoastaan sääntöjenvastaisuuksiin, jotka havaittiin komission säännönmukaisuutta koskevilla tarkastuksissa. Sääntöjenvastaisuuksia, joita on havaittu muissa tarkastuksissa – kuten aihekohtaisissa tai varhaisissa ennalta ehkäisevissä tarkastuksissa – tai komission tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten perusteella käynnistämässä jatkotoimissa, ei arvioitu mahdollisten pakollisten nettomääräisten rahoitussoikaisujen soveltamisen perustana.

55 Komission suuntaviivoissa ei myöskään ole määritelty riittävän selkeästi arviointiperusteita toisen edellytyksen, eli **vakavan puutteen** toteamiseksi. Tärkeä kvantitatiivinen kriteeri on kulloisellekin toimenpideohjelmalle laskettu virhetaso. Komission ohjeiden mukaan yli 5 prosentin virhetaso on vahva osoitus vakavasta puutteesta toimenpideohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaassa toiminnassa.

³⁴ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 2 artiklan 36 kohta.

56 Komissio on määritellyt myös virheteriheyteen liittyvän kriteerin: jos se havaitsee virheitä kolmessa tai neljässä yhteensä kahdeksasta tarkastusviranomaisen tarkastamasta toimesta, se katsoo tämän osoittavan, että kyseessä on vakava puute. Komission ohjeissa esitetään myös kuusi muuta kriteeriä ilman niiden arviointia koskevia lisäohjeita, mikä jättää paljon tulkinnanvaraa ja johtaa epä johdonmukaiseen soveltamiseen.

57 Tilintarkastustuomioistuimien havaitsi tapauksia, joissa komissio oli todennut vakavia puutteita, vaikka kokonaisvirhetaso oli alle kaksi prosenttia. Toisissa tapauksissa taas komission tarkastukset osoittivat yli kymmenen prosentin kokonaisvirhetason ja suuren virheiden määrän, mutta komissio totesi tästä huolimatta, että hallinnointi- ja valvontajärjestelmässä ei ollut vakavia puutteita (ks. esimerkkejä [laatikossa 6](#)).

Laatikko 6

Hallinto- ja valvontajärjestelmän epä johdonmukainen arviointi

Yhdessä Ranskassa toteutetussa ohjelmassa komissio havaitsi kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia lisävirheitä neljässä yhteensä kahdeksasta toimesta, ja uudelleenlaskettu kokonaisvirhetaso oli 44 prosenttia. Se totesi kuitenkin, että vakavia puutteita ei ollut, koska tarkastusviranomainen ei havainnut vilpillisiä toimia näistä kahdesta: korkea virhetaso johtui pääasiassa yhdestä toimenpiteestä. Tilintarkastustuomioistuimien on eri mieltä tästä näkemyksestä, sillä se perustui edustavaan otokseen, mikä viittaa laajempaan järjestelmään liittyvään ongelmaan.

Eräässä toisessa, Italiassa toteutetussa ohjelmassa komissio havaitsi tarkastetuista kahdeksasta toimesta neljässä virheitä, joita tarkastusviranomainen ei ollut havainnut. Tämän tuloksena uudelleenlaskettu kokonaisvirheprosentti oli 14 prosenttia. Vaikka komission tarkastuskertomusluonnoksessa hallinto- ja valvontajärjestelmä arvioitiin vakavasti puutteelliseksi, komission lopullisessa kertomuksessa tämä päätelmä kumottiin ja todettiin, että tarkastushavaintojen perusteella toteutetut korjaavat toimet ratkaisivat ongelman. Koska vakava puute osoitettiin tarkastuksen aikana, sääntöjenvastaisten määrien poistamista sen jälkeen, kun komissio oli havainnut ne, ei voida pitää näyttönä hallinto- ja valvontajärjestelmän merkittävästä parantumisesta.

Molemmissa tapauksissa komission omat kriteerit viittasivat vahvasti vakavien puutteiden olemassaoloon, vaikka komissio päätteli toisin.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

58 Jotta komissio voisi päätellä, onko hallinnointi- ja valvontajärjestelmissä vakava puute, se arvioi myös 18:aa keskeistä vaatimusta (kuten ”*riittävät hallinnon varmennukset*”), jotka, jos niiden arvioidaan toimivan vain osittain (”huomattavaa parannusta tarvitaan”) tai ei lainkaan, katsotaan vakavaksi puutteeksi³⁵.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi 16 tarkastuksen otoksessa viisi tapausta, joissa komissio katsoi, että vakavia puutteita ei ollut, vaikka tärkeimpien keskeisten vaatimusten arvioitiin täyttyvän vain osittain. Tämä ei ollut säädöskehityksen mukaista ja johti siihen, että tapauksia ei tutkittu tarkemmin mahdollisten pakollisten nettomäärien rahoitusoiden tarpeen suhteen.

Onko tunnistettu puute jo havaittu, onko siitä ilmoitettu ja onko jäsenvaltio korjannut sen asianmukaisesti

59 Kun vakava puute on tunnistettu, komissio määrittää kohdassa **52** mainitun kolmannen edellytyksen osalta, oliko jäsenvaltio jo havainnut kyseisen puutteen, raportoinut siitä ja korjannut sen asianmukaisesti ennen kuin komissio tai tilintarkastustuomioistuin havaitsi sen.

60 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että komission lopullisissa valmisteluasiakirjoissa, jotka koskivat vakavan puutteen arviointia, ei ilmoitettu havaitsemispäivämäärää. Se on tärkeä arvioitaessa, olisiko sovellettava pakollista nettomääristä rahoitusoiden. Otoksen kuudesta tapauksesta, joissa komissio havaitsi vakavan puutteen, komissio päätteli yhden kohdalla virheellisesti (ks. **laatikko 7**), että jäsenvaltio oli jo tunnistanut puutteen ja korjannut sen asianmukaisesti.

³⁵ Asetuksen (EU) N:o 480/2014 30 artiklan 2 kohta.

Laatikko 7

Vakavan puutteen havaitsemisen ja korjaamisen ajankohdan virheellinen arviointi

Eräässä Puolassa toteutetussa ohjelmassa komissio totesi, että merkittävä osa vakavasta puutteesta oli havaittu, raportoitu ja korjattu ennen komission tarkastusta. Todellisuudessa komissio havaitsi kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia lisävirheitä, joita tarkastusviranomainen ei ollut havainnut kuudessa tarkastetusta 11 toimesta. Koska sellaisia virheitä oli paljon, joita jäsenvaltio ei ollut havainnut, ilmoittanut ja korjannut asianmukaisesti, pakollista nettomääräistä rahoitusoikaisua olisi pitänyt soveltaa.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

Komissio ei tehnyt pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja silloinkaan, kun niitä edellytettiin lainsäädännössä

61 Kun pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen edellytykset täyttyvät (ks. kohta [52](#)), komission on käynnistettävä menettely ja tehtävä rahoitusoikaisu.

62 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että sen tarkastamista 32 tapauksesta 16:ssa (ks. kohdat [a\)](#) ja [c\)](#) kohdassa [16](#)) edellytykset täyttyivät ja menettely olisi pitänyt käynnistää (kuten [laatikossa 8](#) olevassa esimerkissä korostetaan). Komissio käynnisti kuitenkin menettelyn vain kahdessa yhteensä 16 tapauksesta syyskuuhun 2025 mennessä. Yksikään näistä tapauksista ei ole vielä johtanut pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen soveltamiseen.

Laatikko 8

Lakisääteisestä velvoitteesta huolimatta komissio ei tehnyt pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja

Unkarissa tehdyssä järjestelmätarkastuksessa, joka kattoi kuusi eri toimenpideohjelmää kaudella 2014–2020, komission tarkastajat havaitsivat sääntöjenvastaisuuksia 25:ssä 29:stä tarkastetusta hankintamenettelystä ja totesivat, että Unkarin kansallinen hankintajärjestelmä toimi vain osittain ja vaati huomattavia parannuksia. Tämä on vakava puute hallinto- ja valvontajärjestelmässä. Kaikki pakollisen nettomääräisen rahoitusoikaisun soveltamisen edellytykset täyttyivät.

Komissio ei kuitenkaan käynnistänyt pakollista nettomääräisiä rahoitusoikaisua koskevaa menettelyä. Sen sijaan se ehdotti, että Unkarin viranomaiset toteuttaisivat 10 prosentin kiinteämääräisen rahoitusoikaisun kaikkiin menoihin (jo ilmoitetut ja tulevat menot – ks. [laatikko 1](#)) kaikkien sellaisten sopimusten osalta, joiden hallinnolliset tarkastukset olivat tehottomia. Tämän seurauksena EU:n rahoituksen määrä ei vähentynyt, ja kansallisten viranomaisten oli mahdollista käyttää varat uudelleen.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

Komissiolla kesti yli kolme vuotta käynnistää menettely pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen tekemiseksi, ja toisinaan se esitti vaadittua pienempiä määriä

63 Kun pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen edellytykset täyttyvät, komission on käynnistettävä oikaisumenettely ja tehtävä virallinen päätös EU:n rahoitusosuuden peruuttamisesta. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että rahoitusoikaisumenettely olisi käynnistettävä viipymättä lopullisen tarkastuskertomuksen valmistumisen jälkeen (ks. kohta [37](#)). Lainsäädännössä ei kuitenkaan ole asetettu erityistä määräaika menettelyn käynnistämiseksi (ks. kohdat [21–24](#)).

64 Tilintarkastustuomioistuin tutki otoksessa olevia kolmea tapausta, joiden osalta komissio totesi, että pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen edellytykset olivat täyttyneet. Näissä kolmessa tapauksessa menettely käynnistettiin yli kolme vuotta sen jälkeen, kun sääntöjenvastaisuuksien osoittama vakava puute oli havaittu. Näin pitkä viive ei mahdollista oikea-aikaista reagoitua ja moitteetonta varainhoitoa.

65 Lisäksi sääntelykehyksen³⁶ mukaan edellytysten täyttymisen jälkeen pakollisten nettomäärien rahoitusoikaisujen pitäisi johtaa toimenpideohjelman EU-rahoituksen supistumiseen. Tilintarkastustuomioistuon katsoo, että kaikissa kolmessa otokseen valituissa tapauksessa, joissa komissio käynnisti menettelyn, komissio ehdotti virheellisesti, että vain osa rahoitusoikaisusta johtaisi EU-rahoituksen supistamiseen lopullisesti ja että jäsenvaltiot voisi käyttää toisen osan uudelleen.

Komission raportointi rahoitusoikaisujen täytäntöönpanosta ei ole tarpeeksi luotettavaa

66 Jotta voidaan varmistaa luotettava raportointi vuotuisissa toimintakertomuksissa ja vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa, komission olisi voitava luottaa siihen, että jäsenvaltioilla on vakaa ja jäsenneily seuranta- ja raportointijärjestelmä, sekä sen olisi voitava luottaa tietoihin, joissa erotetaan toisistaan komission ja jäsenvaltioiden tekemät rahoitusoikaisut. Tilintarkastustuomioistuin tutki komission nykyistä seuranta- ja raportointijärjestelmää ja selvitti sen perustana olevien tietojen luotettavuutta.

Oikaisujen kokonaismäärää ei ilmoiteta, eivätkä ilmoitetut määrät ole tarpeeksi luotettavia

67 Ohjelmaviranomaisten ei ole sääntelykehyksen nojalla kauden 2014–2020 raportoinnissa edellytetty erittelevän rahoitusoikaisuja tutkittavana olevista summista³⁷. Näin ollen tosiasiallisesti tehtyjen rahoitusoikaisujen kokonaismäärä ei käy ilmi alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston (PO REGIO) ja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston (PO EMPL) vuotuisissa toimintakertomuksissa tilityksestä vähennetyiksi ilmoitetuista määristä, jotka perustuvat ohjelmaviranomaisten tilinpäätöksistä saatuihin yhdistettyihin tietoihin (eli sekä tehtyihin oikaisuihin että meneillään oleviin arviointeihin).

³⁶ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 145 artiklan 7 kohta.

³⁷ Ks. edellinen alaviite, 137 artiklan 1 kohta.

68 Ohjelmakaudella 2014–2020 jäsenvaltioiden ohjelmaviranomaisten edellytettiin toimittavan ainoastaan tarkastusviranomaisten toimien tarkastuksista johtuvien rahoitusoikaisujen kokonaismäärän³⁸. Jäsenvaltioille ei aseteta lisävaatimuksia, joiden mukaan niiden on toimitettava yksityiskohtaiset tiedot oikaisujen alkuperästä, kuten hallintoviranomaisten tarkastusten, komission tarkastusten, tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten tai OLAFin tutkimusten perusteella tehdyistä oikaisuista. Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto sekä työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto täydentävät näitä tietoja käyttämällä tietojärjestelmiinsä manuaalisesti tallennettuja tietoja ja useita niiden taustalla olevia taulukoita, jotka liittyvät komission tarkastuksiin, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksiin ja OLAFin tutkimuksiin. *Taulukossa 1* esitetään yhteenveto rahoitusoikaisuista, joita on tehty koko ohjelmakauden aikana erilaisten todentamisten ja tarkastusten seurauksena.

**Taulukko 1 – Kaudella 2014–2020 raportoidut rahoitusoikaisut
(miljoonaa euroa)**

	PO REGIO	PO EMPL
Euroopan komissio tarkastukset	773,8	300,1
Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastukset	60,7	137,7
OLAFin tutkimukset	75,0	16,7
Kaikki yhteensä	909,5	454,5

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin aluepolitiikan pääosaston ja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston vuoden 2024 vuotuisten toimintakertomusten liitteiden 7K perusteella.

69 Tilintarkastustuomioistuin tarkasti otokseen valittujen tapausten osalta ilmoitettujen lukujen paikkansapitävyyden vertaamalla vuotuisissa toimintakertomuksissa ilmoitettuja oikaisuja oikaisuihin, joista jäsenvaltiot ovat sopineet. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi eroja tarkastetuista 47 tapauksesta 11:ssä. Erot koskevat määriä, jotka oli ilmoitettu liian pieninä tai liian suurina, ja monissa tapauksissa ne olivat yhteensä useita miljoonia euroja. Kaksi esimerkkiä tästä on *laatikossa 9*.

³⁸ Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1011/2014 7 artikla.

Laatikko 9

Virhe, joka johti siihen, että työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston vuotuisessa toimintakertomuksessa vuodelta 2023 raportoitiin huomattavia määriä liikaa oikaisuja

Puolan toimenpideohjelmasta tehdyn tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen jälkeen työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto ehdotti 474 000 euron rahoitusoikaisua, jonka jäsenvaltio teki. Virheellisestä käsin syötetystä kirjauksesta johtuen raportoitiin kuitenkin virheellisesti, että rahoitusoikaisun määrä oli **474 miljoonaa** euroa **474 tuhannen** euron sijasta. Kyseinen määrä yksinään vastaa yli 60:tä prosenttia työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston vuotuisessa toimintakertomuksessaan kesäkuussa 2024 komission ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten sekä OLAFin tutkimusten perusteella ilmoittamista oikaisuksista. Tilintarkastustuomioistuimen raportoitua havainnoistaan työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto korvasi julkaistun vuotuisen toimintakertomuksensa uudella versiolla, joka sisälsi oikaistut määrät.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen perusteella tehdyt oikaisut, joita ei otettu huomioon aluepolitiikan pääosaston vuoden 2023 vuotuisessa toimintakertomuksessa

Tilintarkastustuomioistuin viittaa vuoden 2019 vuosikertomuksessaan (kohta 5.27) 113 miljoonan euron oikaisuihin, jotka ohjelmaviranomaiset olivat tehneet komission pyynnöstä sen jälkeen, kun tilintarkastustuomioistuin oli toimittanut tarkastuksensa edellisenä vuonna. Näitä määriä ei kuitenkaan ilmoitettu aluepolitiikan pääosaston vuoden 2023 vuotuisessa toimintakertomuksessa vuosia 2014–2020 koskeissa kumulatiivisissa oikaisuisa.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

70 Eräiden edellä mainittujen puutteiden korjaamiseksi komissio antoi kaudeksi 2021–2027 menetelmää koskevan huomautuksen selventääkseen, että tarkastusviranomaisten havainnoista johtuvat oikaisut olisi ilmoitettava erillään komission tarkastuksista, tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksista ja OLAFin tutkimuksista johtuvista oikaisuksista. Jatkuvan arvioinnin kohteena olevat menot (ks. kohta [67](#)) olisi myös raportoitava erillään rahoitusoikaisuksista. Jää kuitenkin nähtäväksi, miten tätä sovelletaan käytännössä.

Jäsenvaltiot eivät aina raportoineet asianmukaisesti tarkastusviranomaisten tekemien tarkastusten perusteella tehdyistä rahoitusoikaisuista

71 Aluepolitiikan pääosasto ja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto ilmoittavat vuotuisissa toimintakertomuksissaan tarkastusviranomaisten toimien tarkastuksista johtuvien oikaisujen kokonaismäärän jäsenvaltioiden viranomaisten ohjelmatileissään ilmoittamien tietojen perusteella. Komission ohjeiden mukaisesti näiden ilmoitettujen määrien olisi oltava yhdenmukaisia tarkastusviranomaisten vuotuisissa tarkastuskertomuksissa ilmoitettujen määrien kanssa³⁹.

72 Tilintarkastustuomioistuin vertasi kaikkien toimintaohjelmien osalta ilmoitettuja määriä tilitykseen sisältyviin koheesiomenoihin ja havaitsi huomattavia eroja. Ne johtavat siihen, että tilityksessä ja näin ollen myös vuotuisissa toimintakertomuksissa ilmoitetaan virheellisiä määriä. Tilintarkastustuomioistuin esittää *laatikossa 10* yhteenvedon eroavaisuuksista, jotka se oli havainnut varainhoitovuoden 2022–2023 osalta.

³⁹ Ohjeita tilityksen laatimisesta sekä tilien tarkastuksesta ja hyväksymisestä [EGESIF_15_0018-04](#) ja Ohjeita vuotuisista tarkastuskertomuksista [EGESIF_15-0002-04](#).

Laatikko 10

Tarkastusviranomaisen työstä johtuvat epäjohtonmukaisuudet rahoitusoikaisuista raportoinnissa ovat johtaneet siihen, että vuotuisissa toimintakertomuksissa esitetyt määrät ovat virheellisiä

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi tilikaudella 2022–2023 yli miljoonan euron eroja vuotuisissa tarkastuskertomuksissa raportoitujen rahoitusoikaisujen, jotka ovat seurausta tarkastusviranomaisten suorittamista toimien tarkastuksista, ja 13:n varmuuden saamiseksi toimitettavien asiakirjojen tilitysten välillä. Kymmenessä tapauksessa määrät oli ilmoitettu tilityksessä väärin, mikä johti tarkastusviranomaisten oikaisujen virheelliseen raportoitiin vuotuisissa toimintakertomuksissa.

Esimerkiksi mainittakoon yksi toimenpideohjelma, jonka osalta vuosien 2022–2023 tilitykset kattavassa tarkastusviranomaisen vuotuisessa tarkastuskertomuksessa ilmoitettiin 26 miljoonan euron rahoitusoikaisu, kun taas tilityksen lisäyksessä esitetty oikaisujen määrä oli vain 4 miljoonaa euroa. Ero koski 22 miljoonan euron suuruista ekstrapoloitua oikaisua, jonka ansiosta virhetaso laski 2 prosenttiin, mutta jota ei raportoitu tilityksen tarkastuksen tuloksena. Tämän seurauksena tarkastusviranomaisten vuotuisen toimintakertomuksen toimien tarkastuksista johtuvat oikaisut aliarvioitiin 22 miljoonalla eurolla.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission asiakirjojen tutkimisen perusteella.

Arvioidut tulevat oikaisut eivät kuvasta komission kykyä tunnistaa ja oikaista koheesiomenoihin liittyviä virheitä

73 Koheesiomenoista vastaavien kahden pääosaston on annettava riittävä varmuus riskinalaisesta määrästä ohjelman päättämishetkellä. Kyseessä on ennakoarvio virhetasosta, joka jää tilitykseen sen jälkeen, kun komissio on tehnyt tarvittavat rahoitusoikaisut kokonaisvirhetason alentamiseksi 2 prosenttiin kaikkien ohjelmien osalta. Toisin sanoen riski ohjelman päättämishetkellä on vuoden aikana suoritettuja sääntöjenvastaisia maksuja koskevan arvion (riskinalainen määrä maksamishetkellä) ja niiden määrien välinen erotus, jotka on oikaistava, jotta jäljelle jäävä kokonaisvirheprosentti saataisiin pienennettyä vähintään 2 prosenttiin kunkin yksittäisen ohjelman osalta (arvioidut tulevat oikaisut⁴⁰). Arvioitujen tulevien oikaisujen määrä perustuu näin ollen vuotuisen maksamishetkellä riskinalaisen määrän ja riskinalaisen tavoitemäärän päättämishetkellä väliseen erotukseen. Tilintarkastustuomioistuin arvioi komission riskinmäärittämismenetelmiä ohjelman päättämishetkellä.

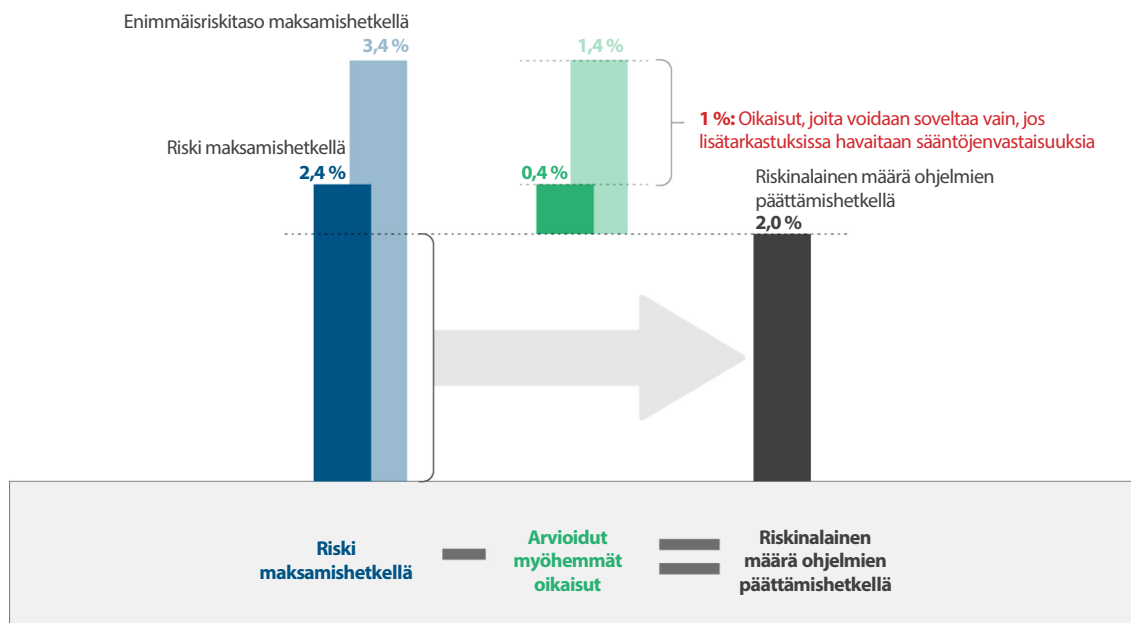
74 Sekä aluepolitiikan pääosasto että työllisyyden pääosasto arvioivat vuoden 2024 vuotuisissa toimintakertomuksissaan, että vuosien 2014–2020 ohjelmia koskevat tulevat oikaisut pienentävät arvioitua riskiä ohjelmien päättämishetkellä 2,0 prosenttiin⁴¹. Koheesiopolitiikan menojen riski maksamishetkellä vuosina 2014–2020 oli 2,4–3,4 prosenttia, ja arvioidut tulevat oikaisut johtaisivat 2,0 prosentin riskiin ohjelman päättyessä.

75 Riski ohjelman päättyessä kuitenkin todennäköisesti aliarvioidaan, sillä tulevia oikaisuja koskevat arviot eivät perustu ainoastaan komission tarkastuksissa todettuihin sääntöjenvastaisuuksiin vaan myös lisämääriin ja kiinteisiin prosenttimääriin, joita sovelletaan tarkastamattomiin ohjelmiin liittyvien lisäriskien huomioon ottamiseksi, mitä kuvastaa enimmäisriski maksun suorittamisen yhteydessä (ks. [kaavio 5](#)). Koska tällaisiin lisämääriin ei tehdä varsinaisia rahoitusoikaisuja, jos näihin ohjelmiin ei tehdä lisätarkastuksia, arvioidut tulevat oikaisut ovat todennäköisesti suuremmat kuin tosiasiallisesti toteutuneet oikaisut.

⁴⁰ Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston ja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston vuoden 2024 vuotuisten toimintakertomusten sanasto-osio.

⁴¹ Ks. edellinen alaviite, liite 9.

Kuva 5 – Ilmoitetut yliarvioidut tulevat oikaisut



Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimien aluepolitiikan pääosaston ja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston vuotuisten toimintakertomusten vuodelta 2024 perusteella.

76 Pääosastot eivät vertailleet perin arvioituja tulevia oikaisuja vuotuisissa toimintakertomuksissa esitettyihin toteutettuihin oikaisuihin. Komissio ei myöskään esittänyt tällaisia tietoja koheesiomenoja koskevassa vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessaan. Vertailun puuttuminen vähentää vuotuisten toimintakertomusten ja vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksen läpinäkyvyyttä lukijoiden kannalta, koska niissä ei anneta tietoa siitä, voidaanko toteutetuilla oikaisuilla varmistaa, että arvioitu virhe ohjelmien päättyessä on alle 2 prosenttia.

77 Tilintarkastustuomioistuin vertaili tosiasiallisesti tehtyjä rahoitusoikaisuja komission arvioimiin arvioituihin tuleviin rahoitusoikaisuihin niiden toimenpideohjelmien osalta, joiden raportoitu jäännösvirheiden kokonaismäärä oli yli 2 prosenttia. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että toteutuneet rahoitusoikaisut olivat kaiken kaikkiaan huomattavasti pienemmät kuin vuoden 2024 vuotuisten toimintakertomusten julkaisemisen aikaan alun perin arvioidut oikaisut (ks. [liite III](#)). Pääosastot eivät kuitenkaan anna riittävästi selvyyttä siitä, miksi oikaisujen määrä on vähentynyt verrattuna alkuperäisiin arvioihin, sekä tämän vaikutuksesta raportoituihin riskeihin ohjelmien päättämishetkellä.

Johtopäätökset ja suositukset

78 Rahoitusoikaisut ovat tärkeä väline EU:n talousarvion suojaamisessa. Niillä varmistetaan, että EU:n talousarvio käytetään laillisiin ja sääntöjenmukaisiin toimiin ja että talousarvion varainhoito on moitteetonta. Tilintarkastustuomioistuimen päätelmä on, että molempien ohjelmakausien rahoitusoikaisumekanismin suunnittelussa on useita puutteita ja että oikaisujen soveltaminen on vain osittain tehokasta EU:n talousarvion turvaamiseksi. Komissio teki vasta syyskuussa 2025 ensimmäisen rahoitusoikaisupäätöksensä, vaikka komission ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksissa vuosina 2014–2020 havaittiin jatkuvasti korkeita virhetasoja. Komission tarkastukset ovat kuitenkin johtaneet siihen, että jäsenvaltiot ovat tehneet merkittäviä rahoitusoikaisuja. Jäsenvaltiot ovat voineet käyttää oikaistut varat uudelleen.

79 Rahoitusoikaisuja koskeva säädöskehys on monimutkainen, minkä vuoksi komission on vaikea soveltaa rahoitusoikaisuja (ks. kohdat [18–20](#)). Erityisesti huomioitavaa on, että rahoitusoikaisumenettelylle ei ole asetettu tarkkoja määräaikoja. Komissiolla on harkintavalta sen suhteen, milloin menettely käynnistetään ja miten kauan se voi kestää. Tästä seuraa, että ei ole määräaika, jonka kuluessa voitaisiin todeta, onko komissio tehnyt rahoitusoikaisut ajoissa (ks. kohdat [21–24](#)).

80 Lisäksi komission on täytettävä useita lainsäädännössä säädettyä edellytystä, jotta se voi soveltaa pakollista nettomääräistä rahoitusoikaisua, mikä kuvaa rahoitusoikaisumenettelyn monimutkaisuutta. Kehys rajoittaa myös merkittävästi komission pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen soveltamisalaa. Tämä siksi, että pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja ei voida soveltaa jäsenvaltioiden tässä roolissa toimiviin ohjelmaviranomaisiin, joiden tehtävänä on toteuttaa EU:n talousarviota, vaikka ne todennäköisimmin tekevät kaikkein merkittävimmät virheet (ks. kohdat [25–26](#)). Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös, että vuosien 2021–2027 säädöskehys ei merkittävästi paranna aiempia säännöksiä (ks. kohdat [27–30](#)).

81 Komissio esitti 17. heinäkuuta 2025 EU:n rahastoasetusta koskevan ehdotuksensa, joka sisältää säännöt vuoden 2027 jälkeisen kauden rahoitusoikaisuista, joista käydään parhaillaan keskustelua. Tämä antaa mahdollisuuden ratkaista kahdessa edellisessä kohdassa esiin tuodut kysymykset ja erityisesti seuraavat seikat:

- o sisällytetään jäsenvaltioiden viranomaiset näiden hoitaessa tätä tehtäväänsä komission tekemien pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen soveltamisalaan
- o komissio tekee pakolliset nettomääräiset rahoitusoikaisut kaikkiin toimitetuissa tilityksissä havaittuihin sääntöjenvastaisuuksiin
- o komissio tekee pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja, kun hallinnointi- ja valvontajärjestelmissä ilmenee vakavia puutteita.

82 Tilintarkastustuomioistuin antaa lausunnon EU:n rahastoasetusta koskevasta komission ehdotuksesta, joka kattaa myös rahoitusoikaisuihin liittyvät säännökset.

83 Komissio on hyväksynyt yhden rahoitusoikaisun, mutta jäsenvaltiot tekivät merkittäviä rahoitusoikaisuja komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten johdosta. Kolmessa tilintarkastustuomioistuimen otokseen sisältyneessä tapauksessa komissio kuitenkin määrittä ehdotetut oikaisut määrällisesti virheellisesti ja yhdessä tapauksessa se poikkesi EU:n lainsäädännön säännöksistä rajoittamalla kansallisten viranomaisten tulevien tarkastusten laajuutta (ks. kohdat [31–36](#)).

Suositus 1 – Sovelletaan rahoitusoikaisuja säädöskehysten mukaisesti

Komission olisi

- a) tehtävä rahoitusoikaisut tapauskohtaisesti todennettujen sääntöjenvastaisuuksien perusteella ja, ainoastaan silloin, kun tämä ei ole mahdollista, ehdottaa yleistä kiinteämääräistä oikaisua
- b) varmistettava, että kiinteämääräiset vähennykset eivät estä myöhemmin ilmoitettavien menojen säännöllistä todentamista ja tarkastamista.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: 2026.

84 Komissio on hidas rahoitusoikaisumenettelyn käynnistämisessä tarkastuskertomusten valmistuttua. Se käynnistää ensin jäsenvaltioiden kanssa jatkotoimimenettelyn, josta ei ole säädetty lainsäädännössä. Tämä vie paljon aikaa, koska tarvitaan lisätarkastuksia ja koska komissio pyrkii pääsemään yhteisymmärrykseen rahoitusoikaisujen määrästä, joita jäsenvaltion odotetaan tekevän (ks. kohdat 37–39). Kun komission rahoitusoikaisumenettely lopulta käynnistetään, sen loppuun saattaminen kestää kauan, ja toisinaan se johtaa sopimukseen pienemmistä rahoitusoikaisujen määristä, jotka jäsenvaltio toteuttaa (ks. kohta 40).

85 Samaan tapaan kuin komission tarkastuksiin perustuvissa jatkotoimissa komissio toimii hitaasti myös tilintarkastustuomioistuimen havaintojen pohjalta. Lisäksi komissio ei toisinaan – vastoin omia ohjeitaan – aloittanut menettelyä, jos jäsenvaltio oli eri mieltä rahoitusoikaisuista, joita komissio oli ehdottanut tilintarkastustuomioistuimen havaintojen perusteella (ks. kohdat 42–45).

86 Useita komission jäsenvaltioille ehdottamia rahoitusoikaisuja vähennettiin sen tarkastuskertomuksissa yksilöityihin määriin nähden ilman riittäviä perusteluja (ks. kohta 41). Samoin komissio hylkäsi useita tilintarkastustuomioistuimen havaitsemia kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia havaintoja ilman riittäviä perusteluja (ks. kohta 46).

Suositus 2 – Varmistetaan rahoitusoikaisujen oikea-aikainen täytäntöönpano

Komission olisi

- a) asetettava kohtuulliset määräajat rahoitusoikaisumenettelyn kaikkiin vaiheisiin ja pitäydyttävä niissä
- b) varmistettava, että lopullisia tarkastuskertomuksia voidaan käyttää nykyistä helpommin rahoitusoikaisujen tekemiseen ja minimoida mahdollisimman paljon lisätarkastusten tarve, mikä johtaa lyhyempiin jatkotoimiin ja harvempiin keskusteluihin jäsenvaltioiden kanssa
- c) käynnistettävä rahoitusoikaisumenettely aina, kun jäsenvaltiot ovat eri mieltä komission ehdottamista rahoitusoikaisuista
- d) perusteltava ja dokumentoitava riittävällä tavalla rahoitusoikaisujen ehdotettujen määrien muutokset ja välttämään muutoksia ilman uusia todisteita.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: 2026.

87 Vastauksena tilintarkastustuomioistuimen ilmoittamaan kasvavaan virhetasoon komissio ilmoitti vuonna 2013, että pakollisia rahoitusoikaisuja koskevissa uusissa säännöksissä ei jätetä komissiolle harkintavaltaa oikaisujen tekemisessä ja että oikaisuista tulee vakiotoimi vakavien puutteiden ilmetessä (kuten maatalousmenoja koskevissa oikaisuissa). Yli kymmenen vuotta myöhemmin komissio oli kuitenkin hyväksynyt yhden ainoan rahoitusoikaisun koheesiopolitiikan alalla. Pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja koskevia komission ohjeita ja kriteerejä ei ole määritelty selkeästi, ja niitä sovelletaan usein epä johdonmukaisesti. Erityisesti niissä ei ole määritelty vakavien puutteiden arviointikriteerejä eikä keskeisten vaatimusten luokkia riittävän selkeästi, jotta voitaisiin varmistaa objektiivinen arviointi.

88 Komissio ei aina käynnistänyt pakollista rahoitusoikaisumenettelyä silloin, kun lakisääteiset kriteerit täyttyivät. Silloin kun näin tapahtui, menettely käynnistettiin yli kolme vuotta vakavan puutteen havaitsemisen jälkeen ja rahoitusoikaisun määrä oli alhaisempi kuin sen tosiasiaassa olisi pitänyt olla. Komission sijasta rahoitusoikaisuja tekivät jäsenvaltiot ilman, että oikaisut olisivat vaikuttaneet EU:n rahoituksen jakamiseen jäsenvaltioille. Näin ollen niillä ei ollut pelotevaikutusta, joka olisi johtanut hallinnointi- ja valvontajärjestelmien parantamiseen (ks. kohdat [47–65](#)).

Suositus 3 – Varmistetaan johdonmukaisuus hallinto- ja valvontajärjestelmien arvioinnissa ja vakavien puutteiden arvioinnissa

Komission olisi varmistettava johdonmukaisuus keskeisten vaatimusten arvioinnissa ja vakavien puutteiden arvioinnissa, myös parantamalla tarvittaessa asiaan liittyvien ohjeiden selkeyttä.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: 2026.

89 Rahoitusoikaisujen kokonaismäärää ei ilmoiteta vuotuisissa toimintakertomuksissa ja koheesiopolitiikan vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa. Vaikka komissio on ryhtynyt toimiin oikaisuja ja niiden alkuperää koskevien tietojen puuttumisen korjaamiseksi jäsenvaltioiden tilityksistä, ilmoitetut luvut eivät ole tarpeeksi luotettavia. Lisäksi jäsenvaltiot eivät aina raportoineet asianmukaisesti rahoitusoikaisusta, jotka oli tehty vastauksena tarkastusviranomaisten tekemiin tarkastuksiin. Lopuksi on todettava, että arvioidut tulevat oikaisut eivät kuvasta komission kykyä havaita ja korjata koheesiopolitiikan menoihin liittyviä virheitä. Tästä syystä ilmoitettu riskinalainen määrä ohjelmien päättämishetkellä todennäköisesti aliarvioidaan (ks. kohdat [66–77](#)).

Suositus 4 – Parannetaan oikaisujen raportointitapaa vuotuisissa toimintakertomuksissa ja koheesiopolitiikan vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa

Komission olisi tehostettava raportointiaan

- a) toimittamalla tietoja oikaisujen kokonaismäärästä ja varmistamalla, että julkaistut tiedot, kuten oikaisujen alkuperä, ovat oikeita
- b) arvioimalla tulevia oikaisuja kykynsä perusteella tunnistaa virheet ja korjata ne
- c) lisäämällä avoimuutta vertailemalla alun perin arvioituja tulevia oikaisuja ja todellisuudessa tehtyjä rahoitusoikaisuja ja ilmoittamalla vaikutus riskiin ohjelman päättämishetkellä.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: 2026.

Tilintarkastustuomioistuimen II jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Annemie Turtelboomin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 26. lokakuuta 2025 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta



Tony Murphy
presidentti

Liitteet

Liite I – Komission toteuttamaan rahoitusoikaisuun johtavan prosessin aikataulu yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 mukaisesti

Vaihe	Määräaika
Tarkastusvaihe	
1) Komission ilmoitus tarkastuksesta jäsenvaltiolle	Asetuksen 75 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta tarkastuksesta on ilmoitettava vähintään 12 työpäivää ennen tarkastusta.
2) Tarkastuskertomusluonnos	Asetuksen 75 artiklan 2 a kohdan a alakohta: kolmen kuukauden kuluessa paikan päällä suoritetusta tilintarkastuksesta tai tarkastuksesta.
3) Jäsenvaltion vastaus kertomusluonnokseen	Ei määritelty lainsäädännössä.
4) Lopullinen tilintarkastuskertomus (komission tilintarkastajat)	75 artiklan 2 a kohdan b alakohta: kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun jäsenvaltiolta saadaan täydellinen vastaus tarkastusraporttiluonnokseen.
Seurantavaihe	
5) Komission ja jäsenvaltioiden jatkotoimet	Ei mainita yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa, eikä jatkotoimille ole asetettu mitään määräaikaa.
Rahoitusoikaisumenettelyvaihe	
6) Komissio käynnistää 145 artiklan mukaisen menettelyn virallisesti ja ilmoittaa jäsenvaltiolle alustavista päätelmistään	Ei määritelty lainsäädännössä.

Vaihe	Määräaika
7) Jäsenvaltion vastaus 145 artiklan mukaisen menettelyn vireillepanoon; ainoastaan tarkoin yksilöityjen sääntöjenvastaisuuksien osalta.	Asetuksen 145 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiolla on <u>kaksi kuukautta</u> aikaa vastata.
8) Jäsenvaltion vastaus 145 artiklan mukaisen menettelyn vireillepanoon, <u>jos</u> ehdotettu kiinteämääräistä tai ekstrapolaatioon perustuvaa oikaisua	Asetuksen 145 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiolla on <u>toiset kaksi kuukautta lisää</u> aikaa vastata.
9) Jäsenvaltion vastaus 145 artiklan mukaisen menettelyn vireillepanoon, <u>jos</u> ehdotettu kiinteämääräistä tai ekstrapolaatioon perustuvaa oikaisua <u>ja</u> määräajan pidentäminen on asianmukaisesti perusteltua	Varainhoitoasetuksen 145 artiklan 2 kohdassa ei säädetä määräaikaa ”asianmukaisesti perustelluille olosuhteille”.
10) Komission arvio jäsenvaltion vastauksesta	Ei määritelty lainsäädännössä.
11) Komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle päätelmistään ja asettaa kuulemispäivämäärän, jos asiasta ei päästä yhteisymmärrykseen.	Ei määritelty lainsäädännössä.
12) Kuulemispäivä	Ei määritelty lainsäädännössä.
13) Komission päätös kuuden kuukauden kuluessa kuulemisesta tai (14)	Direktiivin 145 artiklan 6 kohdassa säädetään kuuden kuukauden määräajasta, ellei lisätodisteiden esittämistä haeta ja/tai niitä esitetä.
14) Komission päätös kuuden kuukauden kuluessa kuulemisen jälkeen toimitettujen lisätodisteiden vastaanottamisesta	Lainsäädännössä ei säädetä, kuinka kauan kuulemisen jälkeen komissio voi myöntää jäsenvaltiolle aikaa toimittaa lisätodisteita.

Vaihe	Määräaika
15) Komission päätös <u>jos</u> kuulemista ei pidetä	Jos kuulemiseen lähetetään kutsu, mutta kuulemista ei pidetä, 145 artiklan 6 kohdassa edellytetään, että komissio tekee päätöksensä kahdeksan kuukauden kuluessa kutsukirjeen päiväyksestä.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin asetuksen 1303/2013 perusteella.

Liite II – Lakisääteiset edellytykset pakollisten nettomääräisten rahoitusoikaisujen soveltamiselle hallinto- ja valvontajärjestelmien vakavien puutteiden vuoksi

145 artiklan 7 kohta	2 artiklan 39 alakohta "vakava puute"	2 artiklan 36 kohta "sääntöjenvastaisuus"	2 artiklan 37 kohta "taloudentoimija"	85 artikla
komissio ja/tai Euroopan tilintarkastustuomioistuin havaitsee sääntöjenvastaisuuksia...	EU:n rahastojen täytäntöönpanon osalta	EU:n oikeuden tai kansallisen lainsäädännön rikkominen...	luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka muuta tahoa, joka osallistuu ERI-rahastoista annettavan avustuksen käyttöön...	menot, jotka ovat sovellettavan lainsäädännön vastaisia
jotka ovat osoitus vakavasta puutteesta...	järjestelmään on tehtävä huomattavia parannuksia...	talouden toimijan teosta tai laiminlyönnistä...	paitsi jäsenvaltioita, jotka käyttävät toimivaltaansa viranomaisena.	komissiolle ilmoitetut menot
jota ei ole tuotu esille ja	josta aiheutuu EU-rahastoille merkittävä sääntöjenvastaisuuksien riski, jonka olemassaolo on ristiriidassa huomautuksia sisältämättömän tarkastuskertomuksen kanssa	joka tuottaa tai voisi tuottaa vahinkoa unionin talousarviolle siihen kohdistuvan perusteettoman menoerän vuoksi		joko rikkominen on vaikuttanut toimen valintaan tai on huomattava riski, että rikkomuksella on tällainen vaikutus, taikka rikkominen on vaikuttanut korvattaviksi ilmoitettujen menojen määrään tai on huomattava riski, että rikkomuksella on tällainen vaikutus.
ei ole toteutettu tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä ennen havaitsemista tai ei ole johtanut tarkoituksenmukaisiin korjaaviin toimiin ennen havaitsemista...				
85 artiklan 3 kohta Suhteellisuusperiaate				
vähiten rajoittava toimenpide		voidaan saavuttaa	oikeutettu tavoite, johon pyritään	

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin asetuksen (EU) N:o 1303/2013 ja EU:n oikeuskäytännön perusteella.

Liite III – Arvioitujen tulevien oikaisujen vertailu toteutuneisiin rahoitusoikaisuihin toimenpideohjelmissa, joiden jäännösvirhetaso on yli 2 prosenttia

Tilintarkastustuomioistuin vertasi ilmoitettuja, vuoden 2024 toimintakertomusten julkaisemiseen mennessä tehtyjä rahoitusoikaisuja pääosastojen alun perin arvioimiin tuleviin rahoitusoikaisuihin toimenpideohjelmissa, joiden kokonaisjäännösvirhetaso oli yli 2 prosenttia.

Tilintarkastustuomioistuimen analyysissä ei otettu huomioon tilikautta 2021–2022 ja 2022–2023, koska pääosastot tekivät päätelmän ainoastaan kyseisen vuoden menojen laillisuutta ja asianmukaisuutta koskevasta osasta.

Komission ja jäsenvaltioiden välillä käydään parhaillaan keskusteluja ja uusia tarkastustoimia tehdään. Jäljempänä olevista kahdesta taulukosta käy kuitenkin ilmi, että vuoden 2024 vuotuisten toimintakertomusten laatimiseen mennessä tehdyt rahoitusoikaisut olivat edelleen huomattavasti alhaisemmat kuin alun perin arvioidut oikaisut:

Taulukko 1 – Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto

Tilivuosi	Arvioidut tulevat oikaisut¹ (pyöristetyt luvut, miljoonaa euroa)	Tehdyt oikaisut (pyöristetyt luvut, miljoonaa euroa)
2015–2016	Ei yhtään	0,1
2016–2017	70	60
2017–2018	451	200
2018–2019	309–562	120
2019–2020	195–372	118
2020–2021	319–561	26
Kaikki yhteensä	1 343–2 015	524

¹ Tilivuodesta 2018–2019 lähtien pääosastot ovat esittäneet arvioidut tulevat oikaisut vaihteluvälinä, joka vastaa oikaisuja, jotka tarvitaan jäännösriskin pienentämiseksi alle 2 prosenttiin maksamishetken riskistä ja ilmoitetusta enimmäisriskistä toimenpideohjelmien tasolla. Pääosastot raportoivat tilikauden menoihin (heinäkuu N – kesäkuu N+1) tehdyistä oikaisuksista ja kalenterivuoden menoihin tulevaisuudessa tehtävistä arvioituista oikaisuksista vuosittaisissa toimintakertomuksissa. Vertailun vuoksi tilintarkastustuomioistuin on käyttänyt alun perin arvioituja tulevia oikaisuja suhteessa tilikauden menoihin. Näin ollen tilivuoden arvioitujen tulevien oikaisujen määrät eivät vastaa vuotuisissa toimintakertomuksissa kalenterivuodelta ilmoitettuja määriä.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston tietojen perusteella.

Taulukko 2 – Työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto

Tilivuosi	Arvioidut tulevat oikaisut ¹ (pyöristetyt luvut, miljoonaa euroa)	Tehdyt oikaisut (pyöristetyt luvut, miljoonaa euroa)
2015–2016	Ei yhtään	Ei yhtään
2016–2017	31	18
2017–2018	66	47
2018–2019	33–41	20
2019–2020	98–194	143
2020–2021	219–303	57
Kaikki yhteensä	447–635	285

¹ Tilivuodesta 2018–2019 lähtien pääosastot ovat esittäneet arvioidut tulevat oikaisut vaihteluvälinä, joka vastaa oikaisuja, jotka tarvitaan jäännösriskin pienentämiseksi alle 2 prosenttiin maksamishetken riskistä ja ilmoitetusta enimmäisriskistä toimenpideohjelmien tasolla. Pääosastot raportoivat tilikauden menoihin (heinäkuu N – kesäkuu N+1) tehdyistä oikaisuksista ja kalenterivuoden menoihin tulevaisuudessa tehtävistä arvioituista oikaisuksista vuosittaisissa toimintakertomuksissa. Vertailun vuoksi tilintarkastustuomioistuin on käyttänyt alun perin arvioituja tulevia oikaisuja suhteessa tilikauden menoihin. Näin ollen tilivuoden arvioitujen tulevien oikaisujen määrät eivät vastaa vuotuisissa toimintakertomuksissa kalenterivuodelta ilmoitettuja määriä.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin budjettipääosaston tietojen perusteella.

Lyhenteet

CPR-asetus: Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus

OLAF: Euroopan petostentorjuntavirasto

PO EMPL: Työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto

PO REGIO Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto

Sanasto

Arvioidut tulevat oikaisut: Määrät, jotka on oikaistava, jotta vahvistettu virhetaso ilman rahoitusvälineiden ennakkomaksujen vaikutusta olisi vähintään 2 prosenttia kunkin yksittäisen ohjelman osalta.

EU:n rahastoasetus: Ehdotus yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen seuraajaksi vuosille 2028–2034. Rahastoasetuksessa vahvistetaan yhteiset säännöt useille EU:n rahastoille, joihin liittyy EU:n talousarviosta myönnettäviä kansallisia määrärahoja, neljä koheesiopolitiikan rahastoa mukaan luettuina.

Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä: Rakenne, jossa EU:n meno-ohjelmien valvontatoimet toteutetaan.

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa: EU:n talousarviovarojen käyttöön sovellettava menetelmä, jossa komissio siirtää tehtäviä jäsenvaltioille (toisin kuin suorassa hallinnoinnissa); lopullinen vastuu EU:n talousarvion toteuttamisesta on kuitenkin edelleen komissiolla.

Hallintoviranomainen: Kansallinen, alueellinen tai paikallinen (julkinen tai yksityinen) viranomainen, jonka jäsenvaltio on nimennyt hallinnoimaan EU:n rahoittamaa ohjelmaa.

Julkiset hankinnat: Julkiset elimet tai muut viranomaiset hankkivat avointen tarjouskilpailumenettelyjen kautta tavaroita, työsuorituksia tai palveluja. Tavoitteena on saada laadukasta vastinetta rahalle.

Keskeinen vaatimus: 18 kriteeriä, joiden perusteella hallinto- ja valvontajärjestelmän toimintaa arvioidaan ja määritetään vakavia puutteita. Kriteerit on määritelty komission delegoidun asetuksen 480/2014 liitteessä IV.

Koheesiopolitiikka: EU:n toimintapolitiikka, jolla pyritään vähentämään alueiden ja jäsenvaltioiden taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta edistämällä työpaikkojen luomista, yritysten kilpailukykyä, talouskasvua, kestävä kehitystä sekä rajat ylittävää ja alueiden välistä yhteistyötä.

Koheesiorahasto: EU:n rahasto, jolla pyritään vähentämään taloudellisia ja sosiaalisia eroja EU:ssa. Rahastosta tuetaan investointeja sellaisissa jäsenvaltioissa, joiden bruttokansantulo henkeä kohti on alle 90 prosenttia EU:n keskiarvosta.

Koheesiorahasto: EU:n rahastot, joilla tuetaan taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta EU:n alueella. Kaudella 2014–2020: Euroopan aluekehitysrahasto, Euroopan sosiaalirahasto, koheesiorahasto ja vähävaraisimmille suunnattu eurooppalaisen avun rahasto. Kaudella 2021–2027: Euroopan aluekehitysrahasto, Euroopan sosiaalirahasto plus, koheesiorahasto ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto.

Lainsäädäntövallan käyttäjät: EU:n neuvosto ja Euroopan parlamentti, jotka tekevät tasavertaista yhteistyötä EU:n lainsäädännön hyväksymiseksi.

Moitteeton varainhoito: Varojen hallinnointi taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteita noudattaen.

Rahoitusoikaisu: Toimenpide, jolla talousarviota suojataan sääntöjenvastaisilta tai vilpillisiltä menoilta siten, että varoja pois vetämällä tai perimällä niitä takaisin kompensoidaan maksuja, jotka on suoritettu virheellisesti EU:n tukemille hankkeille tai ohjelmille.

Talouden toimija: Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö taikka muu taho, joka osallistuu koheesiorahastoista myönnettävien avustuksen käyttöön, paitsi jäsenvaltio, joka käyttää toimivaltaansa viranomaisena.

Tarkastusviranomainen: Riippumaton kansallinen yksikkö, jonka vastuulla on tarkastaa EU:n meno-ohjelman järjestelmät ja toimet.

Toimenpideohjelma: EU:n rahoittamien hankkeiden täytäntöönpanoa koskevat peruslinjaukset tietyllä kaudella. Toimenpideohjelmat heijastavat prioriteetteja ja tavoitteita, joista on sovittu komission ja yksittäisten jäsenvaltioiden välisissä kumppanuussopimuksissa.

Vakava puute: Puute, jonka vuoksi järjestelmään on tehtävä huomattavia parannuksia, joka altistaa rahastot merkittävälle sääntöjenvastaisuuksien riskille ja jonka olemassaolo on ristiriidassa hallinto- ja valvontajärjestelmän toimintaa koskevan varauksettoman tarkastuslausunnon kanssa.

Varmuuden saamiseksi toimitettavat asiakirjat: Asiakirjat, jotka kukin jäsenvaltio toimittaa komissiolle vuosittain koheesiorahastojen osalta ja joihin kuuluvat tilitys, yhteenveto, tarkastuskertomus, johdon vahvistuslausuma ja tarkastuslausunto.

Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus: Asetus, jossa vahvistetaan kahdeksaan EU:n rahastoon sovellettavat säännöt (neljä koheesiopolitiikan rahastoa mukaan luettuna). Nykyinen asetus kattaa ajanjakson 2021–2027.

Komission vastaukset

<https://www.eca.europa.eu/fi/publications/SR-2025-22>

Tarkastuksen eteneminen

<https://www.eca.europa.eu/fi/publications/SR-2025-22>

Tarkastustiimi

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksissaan tulokset tarkastuksista, joita se kohdistaa EU:n toimintapolitiikkoihin ja ohjelmiin tai yksittäisten talousarvioalojen hallinnointiin liittyviin aihealueisiin. Tilintarkastustuomioistuin valitsee ja suunnittelee nämä tarkastustehtävät tavoitteenaan mahdollisimman suuri vaikuttavuus. Se ottaa huomioon tuloksellisuuteen tai sääntöjen noudattamiseen kohdistuvat riskit, tulojen tai menojen määrän, tulevat kehityssuuntaukset sekä poliittiset näkökohdat ja yleisen edun.

Tästä tuloksellisuuden tarkastuksesta vastasi tilintarkastustuomioistuimen II tarkastusjaosto, jonka vastuualueeseen kuuluvat yhteenkuuluvuutta, kasvua ja osallisuutta tukevat investoinnit. Jaoston puheenjohtaja on Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Annemie Turtelboom. Tarkastus toimitettiin Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenen François-Roger Cazalan johdolla, ja siihen osallistuivat kabinettipäällikkö Dirk Pauwels ja kabinettiaavustaja Stéphanie Girard, toimialapäällikkö Maria Eulàlia Reverté i Casas, tehtävävastaava Jiří Beneš, apulaistehtävävastaava Aleksandar Latinov, vanhemmat tarkastajat Kevin Deceuninck ja Christophe Grosnickel sekä harjoittelija Maja Stavreska. Graafista tukea antoi Alexandra Mazilu.



François-Roger Cazala



Jiří Beneš



Aleksandar Latinov



Christophe Grosnickel



Kevin Deceuninck



Maja Stavreska

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2025

Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet vahvistetaan avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleenkäyttämistä koskevassa [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksessä 6-2019](#).

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Tämä merkitsee, että uudelleenkäyttö on yleensä sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle kuuluvan sisällön uudelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Uudelleenkäyttäjän on hankittava tarvittavat lisäoikeudet, jos tietyssä sisällössä (esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuviissa) esitetään tunnistettavissa olevia henkilöitä tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä.

Jos tällainen lisäoikeus saadaan, se kumoaa ja korvaa yllä mainitun yleisen käyttöoikeuden. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydetty suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patentteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille Internet-sivustoille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

HTML	ISBN 978-92-849-5918-1	ISSN 1977-5792	doi:10.2865/5517747	QJ-01-25-055-FI-Q
PDF	ISBN 978-92-849-5919-8	ISSN 1977-5792	doi:10.2865/5399407	QJ-01-25-055-FI-N

Tilintarkastustuomioistuimen logon käyttö

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.

LAINAUKSET

Euroopan tilintarkastustuomioistuin, [erityiskertomus 22/2025](#): ”Rahoitusoikaisut koheesiopolitiikassa –Monimutkainen kehys ja tähän mennessä vain yksi komission tekemä päätös”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2025.

Komission tekemät rahoitusoikaisut, joilla vähennetään lopullisesti jäsenvaltioille annettavaa EU:n rahoitusta, ovat yksi välineistä, joilla EU:n talousarviota suojellaan sääntöjenvastaisilta menoilta koheesiopolitiikassa. Rahoitusoikaisujen odotettiin muodostuvan tavanomaiseksi reaktioksi vakaviin puutteisiin. Komissiolta kesti kuitenkin yli 10 vuotta hyväksyä ensimmäinen tällainen oikaisu syyskuussa 2025, vaikka virheet vaikuttivat merkittävästi jokaiseen vuoteen kaudella 2014–2020. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että säädöskehys on monimutkainen eikä sitä parannettu merkittävästi kaudella 2021–2027. Myös sen soveltamisessa komissiossa oli puutteita. Lisäksi raportointi ei ollut tarpeeksi luotettavaa. Esimerkiksi komissio yliarvioi tulevia oikaisuja koskevissa arvioissaan kykyään tunnistaa ja oikaista virheitä. Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että komissio soveltaa rahoitusoikaisuja säädöskehysten mukaisesti, varmistaa oikea-aikaisen täytäntöönpanon ja parantaa raportoinnin avoimuutta ja tarkkuutta.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus, annettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla.



EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN



Euroopan unionin
julkaisutoimisto

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Puh. +352 4398-1

Tiedustelut: eca.europa.eu/fi/contact

Verkkosivut: eca.europa.eu

Sosiaalinen media: @EUauditors